

40000, м. Суми, вул. Петропавлівська, 68
тел: +38 (054) 262-58-25
email: s.kondratenko@vkdka.org, веб-сайт: www.vkdka.org

68 Petropavlivska Street, Sumy, 40000 Ukraine
phone: +38 (054) 262-58-25
email: s.kondratenko@vkdka.org, web-site: www.vkdka.org

РІШЕННЯ №26-дп/26

про порушення дисциплінарної справи

14 травня 2026 року

м. Суми

Дисциплінарна палата кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області у складі: голови палати Сергєєвої С.А., секретаря палати Семиволос І.В., членів палати: Дяченка Ю.В., Прихожай Т.І., Сукач О.С., Фомінова Р.М., за участі голови дисциплінарної палати КДКА Сумської області Кондратенко С.Ю., розглянувши на засіданні дисциплінарної палати відомості, викладені в скарзі Вищої школи адвокатури НААУ про притягнення до дисциплінарної відповідальності адвоката Особа-1(свідectво про право на заняття адвокатською діяльністю № 36, видане Сумською обласною КДКА від 01.10.1993 року) у зв'язку з порушеннями вимог Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», яка надійшла до КДКА Сумської області 02.03.2026 року, матеріали перевірки та довідку голови дисциплінарної палати КДКА Сумської області Сергєєвої С.А., –

встановила:

Головою дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області Сергєєвою Світланою Анатоліївною проведено перевірку відомостей, викладених в зазначеній скарзі.

За результатами перевірки Сергєєвою Світланою Анатоліївною складено довідку, згідно з якою вона вважає, що в діях адвоката Особа-1 наявні ознаки дисциплінарного проступку.

Результати перевірки повідомлені Сергєєвою Світланою Анатоліївною на засіданні дисциплінарної палати та обговорені членами палати.

В ході розгляду матеріалів перевірки встановлено:

Директор Вищої школи адвокатури НААУ Савва Кузьменко звернувся до КДКА Сумської області зі скаргою, в якій ставить питання про притягнення адвоката Особа-1(в подальшому Адвокат) до дисциплінарної відповідальності.

В скарзі зазначається, що згідно зі ст. 21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (далі - *Профільний закон*), під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний, серед іншого, дотримуватись Присяги адвоката України та Правил адвокатської етики; підвищувати свій професійний рівень; виконувати рішення органів адвокатського самоврядування. Відповідно до п. 3 ч. 2 ст. 45 Профільного закону, Національна асоціація адвокатів України забезпечує високий професійний рівень адвокатів України.

13 грудня 2025 року Рада адвокатів України прийняла рішення № 90, яким затвердила у новій редакції «Порядок підвищення професійного рівня адвокатів України» (далі — *Порядок*).

Зазначений порядок опублікований на офіційному вебсайті НААУ. Відповідно до п. 11 Порядку, Вища школа адвокатури Національної асоціації адвокатів України (далі - *Вища школа адвокатури НААУ*) є адміністратором процесу підвищення професійного рівня адвокатів в Україні, а також готує та

передає Національній асоціації адвокатів України інформацію для розміщення її в Єдиному реєстрі адвокатів України про щорічне проходження підвищення професійного рівня адвокатами.

Дія Порядку поширюється на адвокатів, які здійснюють адвокатську діяльність у формах, визначених Профільним законом.

Згідно із п. 2 Порядку, підвищення професійного рівня адвоката є його важливим професійним обов'язком, дотримання якого має забезпечувати безперервне поглиблення, розширення й оновлення адвокатами своїх професійних знань, вмінь та навичок, за бажанням адвоката - здобуття нової спеціалізації або кваліфікації у певній галузі права чи сфері діяльності на основі раніше здобутої освіти і практичного досвіду, та забезпечувати адвокатів достатньою інформацією про зміни у чинному законодавстві, практиці його тлумачення та застосування.

Пункт 4 Порядку встановлює, що організація та реалізація процесу підвищення професійного рівня адвокатів в Україні здійснюється Вищою школою адвокатури НААУ за сприяння рад адвокатів регіонів та сторонніми операторами підвищення професійного рівня адвокатів, що акредитовані згідно з цим Порядком.

Органи адвокатського самоврядування співпрацюють з Вищою школою адвокатури НААУ з питань підвищення професійного рівня адвокатів України, надають їй необхідну інформацію та пропозиції.

Пунктом 15 Порядку передбачено, що усі адвокати та помічники адвокатів, інформація про яких внесена до Єдиного реєстру адвокатів України, зобов'язані постійно підвищувати свій професійний рівень.

Відповідно до п. 16 Порядку, одна залікова година з підвищення професійного рівня адвокатів дорівнює часовому інтервалу від 45 хвилин до 1 (однієї) години навчання, або більше, за рішенням Експертної ради з питань акредитації та сертифікації НААУ.

Згідно із п. 17 Порядку, усі адвокати зобов'язані підвищувати свій професійний рівень на рівні 15 залікових (академічних) годин на рік, з яких адвокат за рік має отримати не менше ніж 2 залікові години за навчання з питань Правил адвокатської етики.

У п. 20 зазначено, що звітним роком з підвищення професійного рівня адвокатів є календарний рік, з 01 січня по 31 грудня кожного року. Вищою школою адвокатури НААУ ведеться електронна база даних обліку залікових годин кожного адвоката.

Пунктом 27 Порядку передбачено, що адвокатам, які виконали вимоги щодо підвищення професійного рівня, Вищою школою адвокатури НААУ видається електронний сертифікат про підвищення професійного рівня з відповідним внесенням Національною асоціацією адвокатів України такої інформації до Єдиного реєстру адвокатів України. Форма сертифікату затверджується Вищою школою адвокатури НААУ.

Щодо невиконання Адвокатом обов'язку з підвищення професійного рівня за 2025 рік, зазначається, що відповідно до п. 1, 4, 5 ч. 1 ст. 21 Профільного закону, під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний, дотримуватись Присяги адвоката України та Правил адвокатської етики; підвищувати свій професійний рівень; виконувати рішення органів адвокатського самоврядування.

Проте, з офіційного вебсайту Вищої школи адвокатури НААУ вбачається, що Адвокат не здійснював підвищення професійного рівня за 2025 рік, що підтверджується роздрукованою з офіційного сайту Вищої школи адвокатури НААУ, а також відомостями Єдиного реєстру адвокатів України.

Згідно із ч. 1, 3 ст. 57 Профільного закону, рішення Ради адвокатів України є обов'язковими до виконання всіма адвокатами та набирають чинності з дня їх прийняття.

При цьому відповідно до ст. 65 Правил адвокатської етики, адвокат зобов'язаний виконувати рішення органів адвокатського самоврядування, прийняті в межах їх компетенції в спосіб, передбачений Законом.

Крім того, обов'язок адвоката постійно підвищувати свій професійний рівень та кваліфікацію прямо закріплений і в абз. 3 ст. 11 Правил адвокатської етики.

За таких обставин, факт невиконання адвокатом вимог щодо підвищення професійного рівня є самостійною підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності за порушення абз. 3 ст. 11, ст. 65 Правил адвокатської етики в частині невиконання рішень органів адвокатського самоврядування щодо обов'язку адвоката постійно підвищувати свій професійний рівень, володіти достатньою інформацією про зміни у чинному законодавстві.

Як передбачено ч. 1 ст. 33 Профільного закону, адвоката може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності в порядку дисциплінарного провадження, з підстав, передбачених цим законом.

Відтак приписами ст. 34 Профільного закону визначено, що підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності є вчинення ним дисциплінарного проступку.

Зокрема, до дисциплінарних проступків адвоката відносять: порушення Правил адвокатської етики (п. 3 ч. 2 ст. 34 Профільного закону); невиконання рішень органів адвокатського самоврядування (п. 6 ч. 2 ст. 34 Профільного закону).

Таким чином, невиконання Адвокатом обов'язку щодо підвищення професійного рівня за 2025 рік свідчить про наявність у його діях дисциплінарного проступку та є підставою для притягнення Адвоката до дисциплінарної відповідальності.

Щодо врахування обтяжуючих обставин, зумовлених систематичними та умисними порушеннями зазначається, що згідно з даними обліку Вищої школи адвокатури НААУ, Адвокат не виконав обов'язок щодо підвищення професійного рівня також за 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024 та 2025 роки, що свідчить про наявність у діях адвоката дисциплінарного проступку і за ці роки, та є порушенням вимог підвищення професійного рівня за кожен із зазначених звітних періодів.

Так, невиконання Адвокатом у зазначені роки вимог щодо підвищення професійного рівня є порушенням професійного обов'язку, передбаченого п. 4, 5 ч. 1 ст. 21, ч. 1 ст. 57 Профільного закону та абз. 3 ст. 11, ст. 65 Правил адвокатської етики та також є дисциплінарним проступком.

Зазначені обставини мають істотне значення для характеристики особи Адвоката у розумінні абз. 2 ст. 41 Профільного закону та підлягають урахуванню як обтяжуючі обставини. Невиконання обов'язку щодо підвищення професійного рівня у 2025 році не має випадкового характеру, а є проявом постійного, умисного та тривалого ігнорування професійних обов'язків адвоката.

Таким чином, факт непідвищення Адвокатом професійного рівня за попередні роки підлягає врахуванню як обтяжуючі обставини при визначенні виду дисциплінарного стягнення за вчинення дисциплінарного проступку, вчиненого за 2025 рік. Описані вище дії адвоката в їх постійності та умисності вчинення підтверджують факт грубого порушення Правил адвокатської етики, а саме абз. 3 ст. 11, абз. 1 ст. 65 Правил адвокатської етики.

Зазначається, що при обранні виду дисциплінарного стягнення необхідно врахувати, що згідно із ч. 1 ст. 35 Профільного закону, за вчинення дисциплінарного проступку до адвоката може бути застосовано одне з таких дисциплінарних стягнень: 1) попередження; 2) зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на строк від одного місяця до одного року; 3) для адвокатів України - позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю.

Відповідно до п. 3 ч. 1 ст. 31 Профільного закону, право на заняття адвокатською діяльністю зупиняється у разі накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю.

Статтею 53 Положення про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, затвердженого рішенням Ради адвокатів України від 30 серпня 2014 року №120 (далі - Положення №120) (з подальшими змінами), встановлено, що накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі: 1) повторного протягом року вчинення дисциплінарного проступку; 2) порушення адвокатом вимог щодо несумісності; 3) систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики.

У свою чергу, згідно з п. 3 ч. 2 ст. 31 Профільного закону накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики.

Таким чином, враховуючи обтяжуючі обставини, та те, що дисциплінарний проступок, вчинений адвокатом, є грубим порушенням абз. 3 ст. 11, абз. 1 ст. 65 Правил адвокатської етики, до адвоката може бути застосоване дисциплінарне стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю.

Зазначається, що згідно з ч. 1 ст. 11 Профільного закону присяга адвоката України визначена наступного змісту:

«Я, (ім'я та прізвище), урочисто присягаю у своїй адвокатській діяльності дотримуватися принципів верховенства права, законності, незалежності та конфіденційності, правил адвокатської етики, чесно і сумлінно забезпечувати право на захист та надавати правничу допомогу відповідно до

Конституції України і законів України, *з високою відповідальністю виконувати покладені на мене обов'язки*, бути вірним присязі».

Тобто у Присязі адвокат присягає дотримуватися Правил адвокатської етики, а також виконувати покладені на нього обов'язки.

Так, відповідно до п. 4, 5 ч. 1 ст. 21 Профільного закону професійними обов'язками адвоката є підвищення свого професійного рівня та виконувати рішення органів адвокатського самоврядування. Отже, оскільки Адвокат своїми діями грубо порушує Правила адвокатської етики та не виконує свої професійні обов'язки, такий адвокат порушує ч. 1 ст. 11 Профільного закону, а саме присягу адвоката України.

При цьому, згідно з п. 1 ч. 2 ст. 31 Профільного закону накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі порушення присяги адвоката України.

Таким чином, беручи до уваги вищевикладене та те, що Адвокатом порушено присягу адвоката України, це може бути підставою для застосування до нього дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю.

Отже, оскільки Адвокат своїми діями грубо порушує Правила адвокатської етики та не виконує свої професійні обов'язки, такий адвокат порушує ч. 1 ст. 11 Профільного закону, а саме присягу адвоката України.

В зв'язку з викладеним ставиться питання притягнути адвоката Особу-1 до дисциплінарної відповідальності за вчинення дисциплінарного проступку - грубого порушення Правил адвокатської етики та присяги адвоката України, застосувавши до останнього відповідне дисциплінарне стягнення.

Адвокат, ознайомившись зі скаргою та доданими документами, не надала пояснень, проте, 26.03.2026 р. подала в Раду адвокатів Сумської області заяву про зупинення адвокатською діяльністю, що підтверджується витягом з ЄРАУ.

Приймаючи до уваги, що в матеріалах, доданих до скарги, у профайлі Адвоката в ЄРАУ, наявні відомості про не виконання ним обов'язкових вимог з підвищення кваліфікації в 2025 році, за 2025 рік необхідно зробити висновок про наявність в діях адвоката ознак порушення Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», щодо підвищення професійного рівня, порушення Правил адвокатської етики (абз. 3 ст.11, абз. 2 ст. 12, абз. 1 ст.65 Правил адвокатської етики).

Зазначені обставини є підставою для винесення рішення про порушення дисциплінарної справи відносно адвоката Рудченко Лариси Михайлівни.

На підставі викладеного, відповідно до ст.ст. 33,34,36-39,41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», дисциплінарна палата Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області більшістю голосів (члени палати, які беруть участь у засіданні та приймають участь у голосуванні), -

вирішила:

1. Порушити дисциплінарну справу стосовно адвоката Особа-1 у зв'язку з наявністю в її діях ознак дисциплінарного проступку, розгляд якої призначити на 16-30 годину 04.06.2026 року в приміщенні КДКА Сумської області за адресою: м. Суми, вул. Петропавлівська, 68.

2. Рішення про порушення дисциплінарної справи направити адвокату Особі-1 на електронну адресу, зазначену в профайлі адвоката.

3. Дане рішення про порушення дисциплінарної справи стосовно адвоката Особа-1 направити особі, що ініціювала дисциплінарне провадження - директору ВША НААУ Савві Кузьменку.

Відповідно до ст. 39 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» рішення дисциплінарної палати Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області про відмову в порушенні дисциплінарної справи може бути оскаржено протягом 30 (тридцяти) днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або суду.

Оскарження рішення не зупиняє його дії.

**Голова дисциплінарної палати
КДКА Сумської області**

С.А. Сергеева

**Секретар дисциплінарної палати
КДКА Сумської області**

І.В. Семиволос

Голова КДКА Сумської області

С.Ю. Кондратенко

40000, м. Суми, вул. Петропавлівська, 68
тел: +38 (054) 262-58-25
email: s.kondratenko@vkdka.org, веб-сайт: www.vkdka.org

68 Petropavlivska Street, Sumy, 40000 Ukraine
phone: +38 (054) 262-58-25
email: s.kondratenko@vkdka.org, web-site: www.vkdka.org

РІШЕННЯ №27-дп/26
про відмову в порушенні дисциплінарної справи

14 травня 2026 року

м. Суми

Дисциплінарна палата кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області у складі: голови палати Сергеевої С.А., секретаря палати Семиволос І.В., членів палати: Дяченка Ю.В., Прихожай Т.І., Сукач О.С., Фомінова Р.М., за участі голови дисциплінарної палати КДКА Сумської області Кондратенко С.Ю., розглянувши на засіданні дисциплінарної палати відомості, викладені в скарзі Вищої школи адвокатури НААУ про притягнення до дисциплінарної відповідальності адвоката Особа-1(свідectvo про право на заняття адвокатською діяльністю № 1311, видане Харківською обласною КДКА від 15.07.2005 року) у зв'язку з порушеннями вимог Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», яка надійшла до КДКА Сумської області 15.04.2026 року, матеріали перевірки та довідку голови дисциплінарної палати КДКА Сумської області Сергеевої С.А.,-

встановила:

Головою дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області Сергеевою Світланою Анатоліївною проведено перевірку відомостей, викладених в зазначеній скарзі.

За результатами перевірки Сергеевою Світланою Анатоліївною складено довідку, згідно з якою вона вважає, що в діях адвоката Особа-1 відсутні ознаки дисциплінарного проступку.

Результати перевірки повідомлені Сергеевою Світланою Анатоліївною на засіданні дисциплінарної палати та обговорені членами палати.

В ході розгляду матеріалів перевірки встановлено:

Юрисконсульт Вищої школи адвокатури НААУ Самойлова А.Р. звернулась до КДКА Сумської області зі скаргою, в якій ставить питання про притягнення адвоката Особу-1 (в подальшому Адвокат) до дисциплінарної відповідальності.

В скарзі зазначається, що Згідно зі ст. 21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (далі - *Профільний закон*), під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний, серед іншого, дотримуватись Присяги адвоката України та Правил адвокатської етики; підвищувати свій професійний рівень; виконувати рішення органів адвокатського самоврядування. Відповідно до п. 3 ч. 2 ст. 45 Профільного закону, Національна асоціація адвокатів України забезпечує високий професійний рівень адвокатів України.

13 грудня 2025 року Рада адвокатів України прийняла рішення № 90, яким затвердила у новій редакції «Порядок підвищення професійного рівня адвокатів України» (далі — *Порядок*).

Зазначений порядок опублікований на офіційному вебсайті НААУ. Відповідно до п. 11 Порядку, Вища школа адвокатури Національної асоціації адвокатів України (далі - *Вища школа адвокатури НААУ*) є адміністратором процесу підвищення професійного рівня адвокатів в Україні, а також готує та передає Національній асоціації адвокатів України інформацію для розміщення її в Єдиному реєстрі адвокатів України про щорічне проходження підвищення професійного рівня адвокатами.

Дія Порядку поширюється на адвокатів, які здійснюють адвокатську діяльність у формах, визначених Профільним законом.

Згідно із п. 2 Порядку, підвищення професійного рівня адвоката є його важливим професійним обов'язком, дотримання якого має забезпечувати безперервне поглиблення, розширення й оновлення адвокатами своїх професійних знань, вмінь та навичок, за бажанням адвоката - здобуття нової спеціалізації або кваліфікації у певній галузі права чи сфері діяльності на основі раніше здобутої освіти і практичного досвіду, та забезпечувати адвокатів достатньою інформацією про зміни у чинному законодавстві, практиці його тлумачення та застосування.

Пункт 4 Порядку встановлює, що організація та реалізація процесу підвищення професійного рівня адвокатів в Україні здійснюється Вищою школою адвокатури НААУ за сприяння рад адвокатів регіонів та сторонніми операторами підвищення професійного рівня адвокатів, що акредитовані згідно з цим Порядком.

Органи адвокатського самоврядування співпрацюють з Вищою школою адвокатури НААУ з питань підвищення професійного рівня адвокатів України, надають їй необхідну інформацію та пропозиції.

Пунктом 15 Порядку передбачено, що усі адвокати та помічники адвокатів, інформація про яких внесена до Єдиного реєстру адвокатів України, зобов'язані постійно підвищувати свій професійний рівень.

Відповідно до п. 16 Порядку, одна залікова година з підвищення професійного рівня адвокатів дорівнює часовому інтервалу від 45 хвилин до 1 (однієї) години навчання, або більше, за рішенням Експертної ради з питань акредитації та сертифікації НААУ.

Згідно із п. 17 Порядку, усі адвокати зобов'язані підвищувати свій професійний рівень на рівні 15 залікових (академічних) годин на рік, з яких адвокат за рік має отримати не менше ніж 2 залікові години за навчання з питань Правил адвокатської етики.

У п. 20 зазначено, що звітним роком з підвищення професійного рівня адвокатів є календарний рік, з 01 січня по 31 грудня кожного року. Вищою школою адвокатури НААУ ведеться електронна база даних обліку залікових годин кожного адвоката.

Пунктом 27 Порядку передбачено, що адвокатам, які виконали вимоги щодо підвищення професійного рівня, Вищою школою адвокатури НААУ видається електронний сертифікат про підвищення професійного рівня з відповідним внесенням Національною асоціацією адвокатів України такої інформації до Єдиного реєстру адвокатів України. Форма сертифікату затверджується Вищою школою адвокатури НААУ.

Щодо невиконання Адвокатом обов'язку з підвищення професійного рівня за 2025 рік, зазначається, що відповідно до п. 1, 4, 5 ч. 1 ст. 21 Профільного закону, під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний, дотримуватись Присяги адвоката України та Правил адвокатської етики; підвищувати свій професійний рівень; виконувати рішення органів адвокатського самоврядування.

Проте, з офіційного вебсайту Вищої школи адвокатури НААУ вбачається, що Адвокат не здійснював підвищення професійного рівня за 2025 рік, що підтверджується роздруківкою з офіційного сайту Вищої школи адвокатури НААУ, а також відомостями Єдиного реєстру адвокатів України.

Згідно із ч. 1, 3 ст. 57 Профільного закону, рішення Ради адвокатів України є обов'язковими до виконання всіма адвокатами та набирають чинності з дня їх прийняття.

При цьому відповідно до ст. 65 Правил адвокатської етики, адвокат зобов'язаний виконувати рішення органів адвокатського самоврядування, прийняті в межах їх компетенції в спосіб, передбачений Законом.

Крім того, обов'язок адвоката постійно підвищувати свій професійний рівень та кваліфікацію прямо закріплений і в абз. 3 ст. 11 Правил адвокатської етики.

За таких обставин, факт невиконання адвокатом вимог щодо підвищення професійного рівня є самостійною підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності за порушення абз. 3 ст. 11, ст. 65 Правил адвокатської етики в частині невиконання рішень органів адвокатського самоврядування щодо обов'язку адвоката постійно підвищувати свій професійний рівень, володіти достатньою інформацією про зміни у чинному законодавстві.

Як передбачено ч. 1 ст. 33 Профільного закону, адвоката може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності в порядку дисциплінарного провадження, з підстав, передбачених цим законом.

Відтак приписами ст. 34 Профільного закону визначено, що підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності є вчинення ним дисциплінарного проступку.

Зокрема, до дисциплінарних проступків адвоката відносять: порушення Правил адвокатської етики (п. 3 ч. 2 ст. 34 Профільного закону); невиконання рішень органів адвокатського самоврядування (п. 6 ч. 2 ст. 34 Профільного закону).

Таким чином, невиконання Адвокатом обов'язку щодо підвищення професійного рівня за 2025 рік свідчить про наявність у його діях дисциплінарного проступку та є підставою для притягнення Адвоката до дисциплінарної відповідальності.

Щодо врахування обтяжуючих обставин, зумовлених систематичними та умисними порушеннями зазначається, що згідно з даними обліку Вищої школи адвокатури НААУ, Адвокат не виконав обов'язок щодо підвищення професійного рівня також за 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024 та 2025 роки, що свідчить про наявність у діях адвоката дисциплінарного проступку і за ці роки, та є порушенням вимог підвищення професійного рівня за кожен із зазначених звітних періодів.

Так, невиконання Адвокатом у зазначені роки вимог щодо підвищення професійного рівня є порушенням професійного обов'язку, передбаченого п. 4, 5 ч. 1 ст. 21, ч. 1 ст. 57 Профільного закону та абз. 3 ст. 11, ст. 65 Правил адвокатської етики та також є дисциплінарним проступком.

Зазначені обставини мають істотне значення для характеристики особи Адвоката у розумінні абз. 2 ст. 41 Профільного закону та підлягають урахуванню як обтяжуючі обставини. Невиконання обов'язку щодо підвищення професійного рівня у 2025 році не має випадкового характеру, а є проявом постійного, умисного та тривалого ігнорування професійних обов'язків адвоката.

Таким чином, факт непідвищення Адвокатом професійного рівня за попередні роки підлягає врахуванню як обтяжуючі обставини при визначенні виду дисциплінарного стягнення за вчинення дисциплінарного проступку, вчиненого за 2025 рік. Описані вище дії адвоката в їх постійності та умисності вчинення підтверджують факт грубого порушення Правил адвокатської етики, а саме абз. 3 ст. 11, абз. 1 ст. 65 Правил адвокатської етики.

Зазначається, що при обранні виду дисциплінарного стягнення необхідно врахувати, що згідно із ч. 1 ст. 35 Профільного закону, за вчинення дисциплінарного проступку до адвоката може бути застосовано одне з таких дисциплінарних стягнень: 1) попередження; 2) зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на строк від одного місяця до одного року; 3) для адвокатів України - позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю.

Відповідно до п. 3 ч. 1 ст. 31 Профільного закону, право на заняття адвокатською діяльністю зупиняється у разі накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю.

Статтею 53 Положення про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, затвердженого рішенням Ради адвокатів України від 30 серпня 2014 року №120 (далі - Положення №120) (з подальшими змінами), встановлено, що накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі: 1) повторного протягом року вчинення дисциплінарного проступку; 2) порушення адвокатом вимог щодо несумісності; 3) систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики.

У свою чергу, згідно з п. 3 ч. 2 ст. 31 Профільного закону накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики.

Таким чином, враховуючи обтяжуючі обставини, та те, що дисциплінарним проступком вчиненим адвокатом є грубим порушенням абз. 3 ст. 11, абз. 1 ст. 65 Правил адвокатської етики, до адвоката може бути застосоване дисциплінарне стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю.

Зазначається, що згідно з ч. 1 ст. 11 Профільного закону присяга адвоката України визначена наступного змісту:

«Я, (ім'я та прізвище), урочисто присягаю у своїй адвокатській діяльності дотримуватися принципів верховенства права, законності, незалежності та конфіденційності, правил адвокатської етики, чесно і сумлінно забезпечувати право на захист та надавати правничу допомогу відповідно до

Конституції України і законів України, *з високою відповідальністю виконувати покладені на мене обов'язки*, бути вірним присязі».

Тобто у Присязі адвокат присягає дотримуватися Правил адвокатської етики, а також виконувати покладені на нього обов'язки.

Так, відповідно до п. 4, 5 ч. 1 ст. 21 Профільного закону професійними обов'язками адвоката є підвищення свого професійного рівня та виконувати рішення органів адвокатського самоврядування. Отже, оскільки Адвокат своїми діями грубо порушує Правила адвокатської етики та не виконує свої професійні обов'язки, такий адвокат порушує ч. 1 ст. 11 Профільного закону, а саме присягу адвоката України.

При цьому, згідно з п. 1 ч. 2 ст. 31 Профільного закону накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі порушення присяги адвоката України.

Таким чином, беручи до уваги вищевикладене та те, що Адвокатом порушено присягу адвоката України, це може бути підставою для застосування до нього дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю.

Отже, оскільки Адвокат своїми діями грубо порушує Правила адвокатської етики та не виконує свої професійні обов'язки, такий адвокат порушує ч. 1 ст. 11 Профільного закону, а саме присягу адвоката України.

В зв'язку з викладеним ставиться питання притягнути адвоката Особа-1 до дисциплінарної відповідальності за вчинення дисциплінарного проступку - грубого порушення Правил адвокатської етики та присяги адвоката України, застосувавши до останнього відповідне дисциплінарне стягнення.

Адвокат, ознайомившись зі скаргою та доданими документами, надав пояснення в яких зазначив, що вимоги щодо підвищення кваліфікації за 2025 рік ним виконані, що підтверджується витягом з ЄРАУ, доданим сертифікатом про підвищення професійного рівня за 2025 рік, витягом з особистого кабінету НААУ.

Приймаючи до уваги, що в матеріалах, доданих до пояснення, у профайлі Адвоката в ЄРАУ, наявні відомості про виконання ним обов'язкових вимог з підвищення кваліфікації в 2025 році, що підтверджено доданим сертифікатом про підвищення професійного рівня за 2025 рік, необхідно зробити висновок про відсутність в діях адвоката ознак порушення Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», щодо підвищення професійного рівня, порушення Правил адвокатської етики (абз. 3 ст.11, абз. 2 ст. 12, абз. 1 ст.65 Правил адвокатської етики).

Зазначені обставини є підставою для винесення рішення про відмову у порушенні дисциплінарної справи відносно адвоката Конорева Володимира Олексійовича.

На підставі викладеного, відповідно до ст.ст. 33,34,36-39,41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», дисциплінарна палата Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області більшістю голосів (члени палати, які беруть участь у засіданні та приймають участь у голосуванні), -

вирішила:

1. Відмовити в порушенні дисциплінарної справи стосовно адвоката Особи-1 у зв'язку з відсутністю в його діях ознак дисциплінарного проступку.
2. Рішення про відмову в порушенні дисциплінарної справи направити адвокату Особі-1 на електронну адресу, зазначену в профайлі адвокат або вручити особисто.
3. Дане рішення про відмову в порушенні дисциплінарної справи стосовно адвоката Особа-1 направити особі, що ініціювала дисциплінарне провадження - юрисконсульту Вищої школи адвокатури НААУ Самойловій А.Р.

Відповідно до ст. 39 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» рішення дисциплінарної палати Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області про відмову в порушенні дисциплінарної справи може бути оскаржено протягом 30 (тридцяти) днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або суду.

Оскарження рішення не зупиняє його дії.

**Голова дисциплінарної палати
КДКА Сумської області**

С.А. Сергеева

**Секретар дисциплінарної палати
КДКА Сумської області**

І.В. Семиволос

Голова КДКА Сумської області

С.Ю. Кондратенко

40000, м. Суми, вул. Петропавлівська, 68
тел: +38 (054) 262-58-25
email: s.kondratenko@vkdka.org, веб-сайт: www.vkdka.org

68 Petropavlivska Street, Sumy, 40000 Ukraine
phone: +38 (054) 262-58-25
email: s.kondratenko@vkdka.org, web-site: www.vkdka.org

РІШЕННЯ №28-дп/26
про порушення дисциплінарної справи

14 травня 2026 року

м. Суми

Дисциплінарна палата кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області у складі: голови палати Сергєєвої С.А., секретаря палати Семиволос І.В., членів палати: Дяченка Ю.В., Прихожай Т.І., Сукач О.С., Фомінова Р.М., за участі голови дисциплінарної палати КДКА Сумської області Кондратенко С.Ю., розглянувши на засіданні дисциплінарної палати відомості, викладені в скарзі Вищої школи адвокатури НААУ про притягнення до дисциплінарної відповідальності адвоката Особа-1(свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю № 169, видане Сумською обласною КДКА від 21.12.2001 року) у зв'язку з порушеннями вимог Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», яка надійшла до КДКА Сумської області 02.03.2026 року, матеріали перевірки та довідку голови дисциплінарної палати КДКА Сумської області Сергєєвої С.А., –

встановила:

Головою дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області Сергєєвою Світланою Анатоліївною проведено перевірку відомостей, викладених в зазначеній скарзі.

За результатами перевірки Сергєєвою Світланою Анатоліївною складено довідку, згідно з якою вона вважає, що в діях адвоката Особа-1 наявні ознаки дисциплінарного проступку.

Результати перевірки повідомлені Сергєєвою Світланою Анатоліївною на засіданні дисциплінарної палати та обговорені членами палати.

В ході розгляду матеріалів перевірки встановлено:

Директор Вищої школи адвокатури НААУ Кузьменко С.Є. звернувся до КДКА Сумської області зі скаргою, в якій ставить питання про притягнення адвоката Особа-1(в подальшому Адвокат) до дисциплінарної відповідальності.

Зі скарги вбачається, що відповідно до відомостей Єдиного реєстру адвокатів України Особа-1 володіє статусом адвоката (свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю № 169, видане Сумською обласною КДКА від 21.12.2001 року) .

Скаржник зазначає, що з офіційного вебсайту Вищої школи адвокатури НААУ вбачається, що Адвокат не здійснював підвищення професійного рівня за 2025 рік. Зазначене підтверджується роздруківкою з офіційного сайту Вищої школи адвокатури НААУ, а також відомостями Єдиного реєстру адвокатів України.

Згідно зі ст. 21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (далі - *Профільний закон*), під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний, серед іншого, дотримуватись Присяги адвоката України та Правил адвокатської етики; підвищувати свій професійний рівень; виконувати рішення органів адвокатського самоврядування.

Відповідно до п. 3 ч. 2 ст. 45 Профільного закону, Національна асоціація адвокатів України забезпечує високий професійний рівень адвокатів України.

13 грудня 2025 року Рада адвокатів України прийняла рішення № 90, яким затвердила у новій редакції «Порядок підвищення професійного рівня адвокатів України» (далі — *Порядок*).

Зазначений порядок опублікований на офіційному вебсайті НААУ.

Відповідно до п. 11 Порядку, Вища школа адвокатури Національної асоціації адвокатів України (далі - *Вища школа адвокатури НААУ*) є адміністратором процесу підвищення професійного рівня адвокатів в Україні, а також готує та передає Національній асоціації адвокатів України інформацію для розміщення її в Єдиному реєстрі адвокатів України про щорічне проходження підвищення професійного рівня адвокатами.

Дія Порядку поширюється на адвокатів, які здійснюють адвокатську діяльність у формах, визначених Профільним законом.

Згідно із п. 2 Порядку, підвищення професійного рівня адвоката є його важливим професійним обов'язком, дотримання якого має забезпечувати безперервне поглиблення, розширення й оновлення адвокатами своїх професійних знань, вмінь та навичок, за бажанням адвоката - здобуття нової спеціалізації або кваліфікації у певній галузі права чи сфері діяльності на основі раніше здобутої освіти і практичного досвіду, та забезпечувати адвокатів достатньою інформацією про зміни у чинному законодавстві, практиці його тлумачення та застосування.

Пункт 4 Порядку встановлює, що організація та реалізація процесу підвищення професійного рівня адвокатів в Україні здійснюється Вищою школою адвокатури НААУ за сприяння рад адвокатів регіонів та сторонніми операторами підвищення професійного рівня адвокатів, що акредитовані згідно з цим Порядком.

Органи адвокатського самоврядування співпрацюють з Вищою школою адвокатури НААУ з питань підвищення професійного рівня адвокатів України, надають їй необхідну інформацію та пропозиції.

Пунктом 15 Порядку передбачено, що усі адвокати та помічники адвокатів, інформація про яких внесена до Єдиного реєстру адвокатів України, зобов'язані постійно підвищувати свій професійний рівень.

Відповідно до п. 16 Порядку, одна залікова година з підвищення професійного рівня адвокатів дорівнює часовому інтервалу від 45 хвилин до 1 (однієї) години навчання, або більше, за рішенням Експертної ради з питань акредитації та сертифікації НААУ.

Згідно із п. 17 Порядку, усі адвокати зобов'язані підвищувати свій професійний рівень на рівні 15 залікових (академічних) годин на рік, з яких адвокат за рік має отримати не менше ніж 2 залікові години за навчання з питань Правил адвокатської етики.

У п. 20 зазначено, що звітним роком з підвищення професійного рівня адвокатів є календарний рік, з 01 січня по 31 грудня кожного року. Вищою школою адвокатури НААУ ведеться електронна база даних обліку залікових годин кожного адвоката.

Пунктом 27 Порядку передбачено, що адвокатам, які виконали вимоги щодо підвищення професійного рівня, Вищою школою адвокатури НААУ видається електронний сертифікат про підвищення професійного рівня з відповідним внесенням Національною асоціацією адвокатів України такої інформації до Єдиного реєстру адвокатів України. Форма сертифікату затверджується Вищою школою адвокатури НААУ.

Проте, з офіційного вебсайту Вищої школи адвокатури НААУ вбачається, що Адвокат не здійснював підвищення професійного рівня за 2025 рік.

Зазначене підтверджується роздруківкою з офіційного сайту Вищої школи адвокатури НААУ, а також відомостями Єдиного реєстру адвокатів України.

Звертається увага, що згідно із ч. 1, 3 ст. 57 Профільного закону, рішення Ради адвокатів України є обов'язковими до виконання всіма адвокатами та набирають чинності з дня їх прийняття.

При цьому відповідно до ст. 65 Правил адвокатської етики, адвокат зобов'язаний виконувати рішення органів адвокатського самоврядування, прийняті в межах їх компетенції в спосіб, передбачений Законом.

Крім того, обов'язок адвоката постійно підвищувати свій професійний рівень та кваліфікацію прямо закріплений і в абз. 3 ст. 11 Правил адвокатської етики.

За таких обставин, факт невиконання адвокатом вимог щодо підвищення професійного рівня є самостійною підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності за порушення абз. 3 ст. 11, ст. 65 Правил адвокатської етики в частині невиконання рішень органів адвокатського

самоврядування щодо обов'язку адвоката постійно підвищувати свій професійний рівень, володіти достатньою інформацією про зміни у чинному законодавстві.

Як передбачено ч. 1 ст. 33 Профільного закону, адвоката може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності в порядку дисциплінарного провадження, з підстав, передбачених цим законом.

Відтак приписами ст. 34 Профільного закону визначено, що підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності є вчинення ним дисциплінарного проступку.

Зокрема, до дисциплінарних проступків адвоката відносять: порушення Правил адвокатської етики (п. 3 ч. 2 ст. 34 Профільного закону); невиконання рішень органів адвокатського самоврядування (п. 6 ч. 2 ст. 34 Профільного закону).

Таким чином, невиконання Адвокатом обов'язку щодо підвищення професійного рівня за 2025 рік свідчить про наявність у його діях дисциплінарного проступку та є підставою для притягнення Адвоката до дисциплінарної відповідальності.

При цьому, згідно з даними обліку Вищої школи адвокатури НААУ, Адвокат не виконав обов'язок щодо підвищення професійного рівня також за 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024 та 2025 роки, що свідчить про наявність у діях адвоката дисциплінарного проступку і за ці роки, та є порушенням вимог підвищення професійного рівня за кожен із зазначених звітних періодів.

Невиконання Адвокатом у зазначені роки вимог щодо підвищення професійного рівня є порушенням професійного обов'язку, передбаченого п. 4, 5 ч. 1 ст. 21, ч. 1 ст. 57 Профільного закону та абз. 3 ст. 11, ст. 65 Правил адвокатської етики та також є дисциплінарним проступком.

Зазначені обставини мають істотне значення для характеристики особи Адвоката у розумінні абз. 2 ст. 41 Профільного закону та підлягають урахуванню як обтяжуючі обставини. Невиконання обов'язку щодо підвищення професійного рівня у 2025 році не має випадкового характеру, а є проявом постійного, умисного та тривалого ігнорування професійних обов'язків адвоката.

Таким чином, факт непідвищення Адвокатом професійного рівня за попередні роки підлягає врахуванню як обтяжуючі обставини при визначенні виду дисциплінарного стягнення за вчинення дисциплінарного проступку, вчиненого за 2025 рік.

Вважає, що описані вище дії адвоката в їх постійності та умисності вчинення підтверджують факт грубого порушення Правил адвокатської етики, а саме абз. 3 ст. 11, абз. 1 ст. 65 Правил адвокатської етики.

Щодо обрання виду дисциплінарного стягнення, зазначається, що Згідно із ч. 1 ст. 35 Профільного закону, за вчинення дисциплінарного проступку до адвоката може бути застосовано одне з таких дисциплінарних стягнень: 1) попередження; 2) зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на строк від одного місяця до одного року; 3) для адвокатів України - позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю.

Відповідно до п. 3 ч. 1 ст. 31 Профільного закону, право на заняття адвокатською діяльністю зупиняється у разі накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю.

Статтею 53 Положення про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, затвердженого рішенням Ради адвокатів України від 30 серпня 2014 року №120 (далі - Положення №120) (з подальшими змінами), встановлено, що накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі: 1) повторного протягом року вчинення дисциплінарного проступку; 2) порушення адвокатом вимог щодо несумісності; 3) систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики.

У свою чергу, згідно з п. 3 ч. 2 ст. 31 Профільного закону накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики.

Таким чином, враховуючи обтяжуючі обставини, та те, що дисциплінарним проступком вчиненим адвокатом є грубим порушенням абз. 3 ст. 11, абз. 1 ст. 65 Правил адвокатської етики, до адвоката може бути застосоване дисциплінарне стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю.

Також зазначається, що згідно з ч. 1 ст. 11 Профільного закону присяга адвоката України визначена наступного змісту: *«Я, (ім'я та прізвище), урочисто присягаю у своїй адвокатській діяльності дотримуватися принципів верховенства права, законності, незалежності та*

конфіденційності, *правил адвокатської етики*, чесно і сумлінно забезпечувати право на захист та надавати правничу допомогу відповідно до Конституції України і законів України, з *високою відповідальністю виконувати покладені на мене обов'язки*, бути вірним присязі».

Тобто у Присязі адвокат присягає дотримуватися Правил адвокатської етики, а також виконувати покладені на нього обов'язки.

Так, відповідно до п. 4, 5 ч. 1 ст. 21 Профільного закону професійними обов'язками адвоката є підвищення свого професійного рівня та виконувати рішення органів адвокатського самоврядування. Отже, оскільки Адвокат своїми діями грубо порушує Правила адвокатської етики та не виконує свої професійні обов'язки, такий адвокат порушує ч. 1 ст. 11 Профільного закону, а саме присягу адвоката України.

При цьому, згідно з п. 1 ч. 2 ст. 31 Профільного закону накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі порушення присяги адвоката України.

Таким чином, беручи до уваги вищевикладене та те, що Адвокатом порушено присягу адвоката України, це може бути підставою для застосування до нього дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю.

Адвокат, ознайомившись зі скаргою та доданими документами, надав пояснення щодо обставин, викладених у скарзі, та зазначив, що ознайомившись зі змістом скарги Вищої школи адвокатури НААУ з додатками, яка надійшла до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області 02.03.2026, по суті зазначає:

1. Від моменту отримання права на зайняття адвокатською діяльністю і донині він належно та відповідально дотримується Правил адвокатської етики, як це і передбачено профільним Законом про адвокатуру, а також відповідними рішеннями органів адвокатського самоврядування. Вважає, що підтвердженням цього факту є відсутність будь-яких скарг чи зауважень щодо його адвокатської діяльності за чверть століття наполегливої праці у якості адвоката. При цьому, це стосується як просто звернень зацікавлених громадян, так і колег, працівників правоохоронних та інших органів, а також суддів. Мови про недостойну чи безвідповідальну поведінку у роботі чи навіть побуті, вчинення правопорушень щодо його йти не може. Він ніколи не ставив під сумнів чи іншим чином не погоджувався із думками колег, що знайшли своє відображення у відповідних рішеннях та рекомендаціях органів адвокатського самоврядування.

Заявляє про незгоду з подібною позицією та обґрунтуваннями колеги Савви Кузьменка. Відсутність даних про підвищення його професійного рівня у системі офіційного вебсайту Вищої школи адвокатури НААУ жодним чином не свідчить про скоєння адвокатом дисциплінарного проступку. Немає жодних підстав робити також висновки про порушення Присяги чи ігнорування рішень органів адвокатського самоврядування. У зв'язку з початком у 2019 році епідемії COVIDy, а більше потім - російської агресії і збройного безпідставного нападу на нашу державу, виникли нові і нагальні виклики та завдання. І він з поважних причин не брав участі у заходах щодо необхідних форматів навчання. У подальший період дане питання він нажалі залишив поза увагою через значно більш важливі і життєво необхідні проблеми, а потім просто забув. Але забув не про необхідність роботи над підвищенням свого професійного рівня, а виключно в частині дотримання визначених органами адвокатського самоврядування способів та процедур. Ні в якому разі не може бути мови щодо самого безпосереднього розвитку і накопичення та покращення необхідних знань, як того вимагає Закон.

Від часу отримання юридичної освіти у, без сумніву, найкращому профільному вузі нашої держави (з відзнакою), він не припиняє підвищувати свій професійний рівень. Має публікацію в науковому профільному акредитованому друкованому виданні, досвід викладацької роботи юридичних дисциплін у вищому навчальному закладі зі статутом національного. Постійно вивчає нове законодавство України та зміни до нього, аналізує судову практику. Щотижня, як і всім адвокатам, надходить інформаційна розсилка НААУ України, яку обов'язково переглядає, тощо. Перекоаний, що лише щоденна робота над підвищенням якості знань та професійного рівня є нагальною вимогою для кожного професійного юриста і адвоката зокрема.

У даному ж випадку має місце виключно факт невідповідності процедури процесу підвищення його особисто професійного рівня як адвоката та відсутності комунікації між ним та Вищою школою

адвокатури Національної асоціації адвокатів України. Однак, проблема спілкування має винуватих двох сторін: адже Вища школа мала достовірну і вичерпну інформацію про відсутність даних про підвищення професійного рівня за тривалий період часу і жодним чином не інформувала нікого про даний недолік.

Зазначає, що сумлінно і своєчасно сплачує членські внески, на які у тому числі утримується відповідний штат клерків у вищих органах самоврядування, але жодна відповідальна особа з тієї ж Школи не направила йому з цього приводу навіть ніяких повідомлень. І сума сплачених грошей за роки, що минули, немала. У той же час, як приклад дійсно етичної поведінки, пригадує, що років з десять назад за, очевидно, вказівкою відповідальних осіб НААУ ще до кінця січня того поточного року особисто Голова Ради адвокатів Сумської області передзвонила йому, як і іншим колегам, з нагадуванням про необхідність своєчасної сплати членських внесків на розвиток самоврядування. При цьому, пані Голова не погеньбувала короткою розмовою з колегою, приділивши частину свого безумовно цінного часу. Такої комунікації з Вищою школою адвокатури Національної асоціації адвокатів України, нажаль немає.

Зате маємо даний ганебний донос – по-іншому назвати скаргу не може. У скаргі його винять у нібито вчиненні дисциплінарного проступку протягом 2025 року. Зазначає, що загальновідомо, що саме цей рік став найтяжчим для Сумщини. Особисто він до, а також безпосередньо з 24 лютого 2022 року і зараз проживає і працює за 9 (дев'ять) кілометрів до кордону з агресором, перебував понад місяць під ворожою окупацією, і не виїхав у безпечні регіони, хоча і має таку можливість. Громадяни, що як і він не покинули рідну землю, мають право на допомогу адвоката у повсякденному непростому житті у воєнний час. У той же час просте нагадування, у тому числі і скаржником, про необхідність дотримання визначених процедур підвищення професійного рівня безумовно б вирішило це нескладне і малозначне непорозуміння. Станом на час написання цього пояснення він без зайвих навантажень і проблем, з певною користю, вже виконав п'яту частину обов'язкового мінімуму, а протягом року сподівається і іншу. Але, можливо, у вказаній організації зовсім інші цілі і завдання, а саме план отримати у поточному році майже сім мільярдів гривень доходу на 8 працівників - <https://opendatabot.ua/c/40217097>. Нічим іншим існування цієї ганебної кляузи, підписаної адвокатом Саввою Кузьменком, особисто пояснити не може.

Особливої уваги необхідно приділити мотивації та кваліфікації ситуації, що виникла, у тексті скарги. Оскільки зараз він звертається до професіоналів, вважає зайвим приділяти у тексті увагу теорії деліктів. Тішить лише думка, що, мабуть, власне текст скарги готував не особисто пан директор Вищої школи адвокатури Національної асоціації адвокатів України, а якийсь недолугий і несвідомий клерк. Високоповажний колега Савва Кузьменко, який також з початком війни отримав право на зайняття адвокатською діяльністю, лише підписав її, не вчитуючись детально у зміст. Але навіть такий недостатньо обізнаний із правом виконавець скарги (підозрює, що вона не унікальна і подібні надійшли і на інших колег-адвокатів) все ж дійшов розуміння, що проступок, який йому ставлять у вину, може бути вчиненням виключно умисно. У автора цей термін вживається у тексті скарги неодноразово. Ба, більше – робиться висновок про обтяжуючі обставини через нібито умисне і спеціальне ігнорування ним процедури підвищення власного професійного рівня. Доказів же та належної аргументації щодо умисної форми вини до скарги не додано. Тривалість, на яку робиться головний натиск скарги, не має ніякого відношення до суб'єктивної сторони уявного дисциплінарного проступку. Навпаки – це свідчення бездіяльності і безвідповідальності працівників, що підготували дану скаргу. Єдиним і належним доказом його вини і відповідно можливості констатації дисциплінарного правопорушення мав би бути виключно факт існування йому вказівки (попередження, тощо) на початку 2025 року – в кінці 2024 року щодо недопустимості подібного порушення з боку будь-кого уповноваженого це зробити. І за умови ігнорування такого зауваження – вивчати причини, мотиви та визначати вину.

Наголошує, що ще раз і беззаперечно стверджує, що така ситуація склалася виключно через необачність, пов'язану із тяжкими обставинами у державі і суспільстві, і як наслідок особисто у всіх громадян України, а аж ніяк не навмисно.

Взагалі не витримує жодної критики посилання у скаргі нібито на порушення Присяги адвоката, текст якої процитовано повністю. Порушити її він не міг просто з об'єктивних причин. Очевидно, скаржник не звернув увагу, що він присягав ще у період чинності попереднього профільного Закону, і

доречно було б процитувати попередню редакцію, адже форма має значення. Але це несуттєво поряд з кричущим випадком доносу колеги на колегу.

Він є законослухняною і відповідальною особою, противником будь-яких конфліктів і чвар. З повагою ставиться до колег, особливо досвідченіших, старшого віку і значно заслуженіших від нього. Це загальновідомо всім, хто має цікавість до його особи. Він не має особистих ворогів і не бажає будь-кому зла.

Можливо, скарга, що надійшла на адресу кваліфікаційно-дисциплінарної комісії Сумської області відносно нього, народилася помилково, через чийсь недбалість і без вивчення суті проблеми та глибокого аналізу ситуації, що склалася, або ж передчасно. Припускає, що такі скарги можуть бути непоодинокими та можуть порушити права і робочу та особисту нормальність широкого кола колег. Більше того, такі безпідставні і явно надумані скарги, абсолютно неспіврозмірні за наміром карати достойних колег з масштабом виявленої проблеми, на його переконання, мають бути обговорені у широкому адвокатському загалі з огляду на їх відповідність статтям 12, 51 і 52 Правил адвокатської етики.

Має надію, що ознайомившись зі змістом цього пояснення, а також врахувавши, що заходи для виправлення ситуації вжиті ним негайно, скаржник відкличе скаргу як передчасну і цим проблема вичерпається. У іншому випадку, особливо якщо у даній ситуації скаржник має щось особисте (у іншому разі не розуміє причину народження скарги та її підтримання надалі), готовий з честю відстоювати своє добре ім'я у межах визначених процедур, аж до змагального процесу у компетентному суді, із залученням зацікавлених громадських організацій, органів адвокатського самоврядування та професійних і неупереджених ЗМІ. Впевнений у взаєморозумінні.

До пояснення додано витяг з особистого кабінету адвоката про виконання вимог щодо підвищення професійного рівня 2026 році, з якого вбачається про участь у 3 заходах щодо підвищення кваліфікації, та отримання 3 залікових балів.

Приймаючи до уваги, що в матеріалах, доданих до скарги, у профайлі Адвоката в ЄРАУ, відсутні відомості про виконання ним обов'язкових вимог з підвищення кваліфікації у період з 2019 по 2025 роки, пояснення адвоката щодо обставин, які викладені у скарзі, необхідно зробити висновок про наявність в діях адвоката ознак порушення Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», щодо підвищення професійного рівня, порушення Правил адвокатської етики (абз. 3 ст.11, абз. 2 ст. 12, абз. 1 ст.65 Правил адвокатської етики), невиконання або неналежне виконання своїх професійних обов'язків та невиконання рішень органів адвокатського самоврядування.

Зазначені обставини є підставою для винесення рішення про порушення дисциплінарної справи відносно адвоката Міхна Геннадія Віталійовича.

На підставі викладеного, відповідно до ст.ст. 33,34,36-39,41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», дисциплінарна палата Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області більшістю голосів (члени палати, які беруть участь у засіданні та приймають участь у голосуванні), -

вирішила:

1. Порушити дисциплінарну справу стосовно адвоката Особи-1 у зв'язку з наявністю в його діях ознак дисциплінарного проступку, розгляд якої призначити на 16-30 годину 04.06.2026 року в приміщенні КДКА Сумської області за адресою: м. Суми, вул. Петропавлівська, 68.
2. Рішення про порушення дисциплінарної справи направити адвокату Особі-1 на електронну адресу, зазначену в профайлі адвоката.
3. Дане рішення про порушення дисциплінарної справи стосовно адвоката Особа-1направити особі, що ініціювала дисциплінарне провадження - директору ВША НААУ Савві Кузьменку.

Відповідно до ст. 39 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» рішення дисциплінарної палати Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області про відмову в порушенні дисциплінарної справи може бути оскаржено протягом 30 (тридцяти) днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або суду.

Оскарження рішення не зупиняє його дії.

**Голова дисциплінарної палати
КДКА Сумської області**

С.А. Сергеева

**Секретар дисциплінарної палати
КДКА Сумської області**

І.В. Семиволос

Голова КДКА Сумської області

С.Ю. Кондратенко

40000, м. Суми, вул. Петропавлівська, 68
тел: +38 (054) 262-58-25
email: s.kondratenko@vkdka.org, веб-сайт: www.vkdka.org

68 Petropavlivska Street, Sumy, 40000 Ukraine
phone: +38 (054) 262-58-25
email: s.kondratenko@vkdka.org, web-site: www.vkdka.org

РІШЕННЯ №29-дп/26
про порушення дисциплінарної справи

14 травня 2026 року

м. Суми

Дисциплінарна палата кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області у складі: голови палати Сергєєвої С.А., секретаря палати Семиволос І.В., членів палати: Дяченка Ю.В., Прихожай Т.І., Сукач О.С., Фомінова Р.М., за участі голови дисциплінарної палати КДКА Сумської області Кондратенко С.Ю., розглянувши на засіданні дисциплінарної палати відомості, викладені в скарзі Вищої школи адвокатури НААУ про притягнення до дисциплінарної відповідальності адвоката Особа-1(свідectво про право на заняття адвокатською діяльністю № 387, видане Сумською обласною КДКА від 21.09.2012 року) у зв'язку з порушеннями вимог Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», яка надійшла до КДКА Сумської області 02.03.2026 року, матеріали перевірки та довідку голови дисциплінарної палати КДКА Сумської області Сергєєвої С.А., –

встановила:

Головою дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області Сергєєвою Світланою Анатоліївною проведено перевірку відомостей, викладених в зазначеній скарзі.

За результатами перевірки Сергєєвою Світланою Анатоліївною складено довідку, згідно з якою вона вважає, що в діях адвоката Особи-1 наявні ознаки дисциплінарного проступку.

Результати перевірки повідомлені Сергєєвою Світланою Анатоліївною на засіданні дисциплінарної палати та обговорені членами палати.

В ході розгляду матеріалів перевірки встановлено:

Директор Вищої школи адвокатури НААУ Савва Кузьменко звернувся до КДКА Сумської області зі скаргою, в якій ставить питання про притягнення адвоката Особу-1 (в подальшому Адвокат) до дисциплінарної відповідальності.

В скарзі зазначається, що згідно зі ст. 21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (далі - *Профільний закон*), під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний, серед іншого, дотримуватись Присяги адвоката України та Правил адвокатської етики; підвищувати свій професійний рівень; виконувати рішення органів адвокатського самоврядування. Відповідно до п. 3 ч. 2 ст. 45 Профільного закону, Національна асоціація адвокатів України забезпечує високий професійний рівень адвокатів України.

13 грудня 2025 року Рада адвокатів України прийняла рішення № 90, яким затвердила у новій редакції «Порядок підвищення професійного рівня адвокатів України» (далі — *Порядок*).

Зазначений порядок опублікований на офіційному вебсайті НААУ. Відповідно до п. 11 Порядку, Вища школа адвокатури Національної асоціації адвокатів України (далі - *Вища школа адвокатури НААУ*) є адміністратором процесу підвищення професійного рівня адвокатів в Україні, а також готує та передає Національній асоціації адвокатів України інформацію для розміщення її в Єдиному реєстрі адвокатів України про щорічне проходження підвищення професійного рівня адвокатами.

Дія Порядку поширюється на адвокатів, які здійснюють адвокатську діяльність у формах, визначених Профільним законом.

Згідно із п. 2 Порядку, підвищення професійного рівня адвоката є його важливим професійним обов'язком, дотримання якого має забезпечувати безперервне поглиблення, розширення й оновлення адвокатами своїх професійних знань, вмінь та навичок, за бажанням адвоката - здобуття нової спеціалізації або кваліфікації у певній галузі права чи сфері діяльності на основі раніше здобутої освіти і практичного досвіду, та забезпечувати адвокатів достатньою інформацією про зміни у чинному законодавстві, практиці його тлумачення та застосування.

Пункт 4 Порядку встановлює, що організація та реалізація процесу підвищення професійного рівня адвокатів в Україні здійснюється Вищою школою адвокатури НААУ за сприяння рад адвокатів регіонів та сторонніми операторами підвищення професійного рівня адвокатів, що акредитовані згідно з цим Порядком.

Органи адвокатського самоврядування співпрацюють з Вищою школою адвокатури НААУ з питань підвищення професійного рівня адвокатів України, надають їй необхідну інформацію та пропозиції.

Пунктом 15 Порядку передбачено, що усі адвокати та помічники адвокатів, інформація про яких внесена до Єдиного реєстру адвокатів України, зобов'язані постійно підвищувати свій професійний рівень.

Відповідно до п. 16 Порядку, одна залікова година з підвищення професійного рівня адвокатів дорівнює часовому інтервалу від 45 хвилин до 1 (однієї) години навчання, або більше, за рішенням Експертної ради з питань акредитації та сертифікації НААУ.

Згідно із п. 17 Порядку, усі адвокати зобов'язані підвищувати свій професійний рівень на рівні 15 залікових (академічних) годин на рік, з яких адвокат за рік має отримати не менше ніж 2 залікові години за навчання з питань Правил адвокатської етики.

У п. 20 зазначено, що звітним роком з підвищення професійного рівня адвокатів є календарний рік, з 01 січня по 31 грудня кожного року. Вищою школою адвокатури НААУ ведеться електронна база даних обліку залікових годин кожного адвоката.

Пунктом 27 Порядку передбачено, що адвокатам, які виконали вимоги щодо підвищення професійного рівня, Вищою школою адвокатури НААУ видається електронний сертифікат про підвищення професійного рівня з відповідним внесенням Національною асоціацією адвокатів України такої інформації до Єдиного реєстру адвокатів України. Форма сертифікату затверджується Вищою школою адвокатури НААУ.

Щодо невиконання Адвокатом обов'язку з підвищення професійного рівня за 2025 рік, зазначається, що відповідно до п. 1, 4, 5 ч. 1 ст. 21 Профільного закону, під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний, дотримуватись Присяги адвоката України та Правил адвокатської етики; підвищувати свій професійний рівень; виконувати рішення органів адвокатського самоврядування.

Проте, з офіційного вебсайту Вищої школи адвокатури НААУ вбачається, що Адвокат не здійснював підвищення професійного рівня за 2025 рік, що підтверджується роздрукованою з офіційного сайту Вищої школи адвокатури НААУ, а також відомостями Єдиного реєстру адвокатів України.

Згідно із ч. 1, 3 ст. 57 Профільного закону, рішення Ради адвокатів України є обов'язковими до виконання всіма адвокатами та набирають чинності з дня їх прийняття.

При цьому відповідно до ст. 65 Правил адвокатської етики, адвокат зобов'язаний виконувати рішення органів адвокатського самоврядування, прийняті в межах їх компетенції в спосіб, передбачений Законом.

Крім того, обов'язок адвоката постійно підвищувати свій професійний рівень та кваліфікацію прямо закріплений і в абз. 3 ст. 11 Правил адвокатської етики.

За таких обставин, факт невиконання адвокатом вимог щодо підвищення професійного рівня є самостійною підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності за порушення абз. 3 ст. 11, ст. 65 Правил адвокатської етики в частині невиконання рішень органів адвокатського самоврядування щодо обов'язку адвоката постійно підвищувати свій професійний рівень, володіти достатньою інформацією про зміни у чинному законодавстві.

Як передбачено ч. 1 ст. 33 Профільного закону, адвоката може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності в порядку дисциплінарного провадження, з підстав, передбачених цим законом.

Відтак приписами ст. 34 Профільного закону визначено, що підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності є вчинення ним дисциплінарного проступку.

Зокрема, до дисциплінарних проступків адвоката відносять: порушення Правил адвокатської етики (п. 3 ч. 2 ст. 34 Профільного закону); невиконання рішень органів адвокатського самоврядування (п. 6 ч. 2 ст. 34 Профільного закону).

Таким чином, невиконання Адвокатом обов'язку щодо підвищення професійного рівня за 2025 рік свідчить про наявність у його діях дисциплінарного проступку та є підставою для притягнення Адвоката до дисциплінарної відповідальності.

Щодо врахування обтяжуючих обставин, зумовлених систематичними та умисними порушеннями зазначається, що згідно з даними обліку Вищої школи адвокатури НААУ, Адвокат не виконав обов'язок щодо підвищення професійного рівня також за 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024 та 2025 роки, що свідчить про наявність у діях адвоката дисциплінарного проступку і за ці роки, та є порушенням вимог підвищення професійного рівня за кожен із зазначених звітних періодів.

Так, невиконання Адвокатом у зазначені роки вимог щодо підвищення професійного рівня є порушенням професійного обов'язку, передбаченого п. 4, 5 ч. 1 ст. 21, ч. 1 ст. 57 Профільного закону та абз. 3 ст. 11, ст. 65 Правил адвокатської етики та також є дисциплінарним проступком.

Зазначені обставини мають істотне значення для характеристики особи Адвоката у розумінні абз. 2 ст. 41 Профільного закону та підлягають урахуванню як обтяжуючі обставини. Невиконання обов'язку щодо підвищення професійного рівня у 2025 році не має випадкового характеру, а є проявом постійного, умисного та тривалого ігнорування професійних обов'язків адвоката.

Таким чином, факт непідвищення Адвокатом професійного рівня за попередні роки підлягає врахуванню як обтяжуючі обставини при визначенні виду дисциплінарного стягнення за вчинення дисциплінарного проступку, вчиненого за 2025 рік. Описані вище дії адвоката в їх постійності та умисності вчинення підтверджують факт грубого порушення Правил адвокатської етики, а саме абз. 3 ст. 11, абз. 1 ст. 65 Правил адвокатської етики.

Зазначається, що при обранні виду дисциплінарного стягнення необхідно врахувати, що згідно із ч. 1 ст. 35 Профільного закону, за вчинення дисциплінарного проступку до адвоката може бути застосовано одне з таких дисциплінарних стягнень: 1) попередження; 2) зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на строк від одного місяця до одного року; 3) для адвокатів України - позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю.

Відповідно до п. 3 ч. 1 ст. 31 Профільного закону, право на заняття адвокатською діяльністю зупиняється у разі накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю.

Статтею 53 Положення про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, затвердженого рішенням Ради адвокатів України від 30 серпня 2014 року №120 (далі - Положення №120) (з подальшими змінами), встановлено, що накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі: 1) повторного протягом року вчинення дисциплінарного проступку; 2) порушення адвокатом вимог щодо несумісності; 3) систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики.

У свою чергу, згідно з п. 3 ч. 2 ст. 31 Профільного закону накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики.

Таким чином, враховуючи обтяжуючі обставини, та те, що дисциплінарний проступок, вчинений адвокатом, є грубим порушенням абз. 3 ст. 11, абз. 1 ст. 65 Правил адвокатської етики, до адвоката може бути застосоване дисциплінарне стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю.

Зазначається, що згідно з ч. 1 ст. 11 Профільного закону присяга адвоката України визначена наступного змісту:

«Я, (ім'я та прізвище), урочисто присягаю у своїй адвокатській діяльності дотримуватися принципів верховенства права, законності, незалежності та конфіденційності, правил адвокатської етики, чесно і сумлінно забезпечувати право на захист та надавати правничу допомогу відповідно до Конституції України і законів України, з високою відповідальністю виконувати покладені на мене обов'язки, бути вірним присязі».

Тобто у Присязі адвокат присягає дотримуватися Правил адвокатської етики, а також виконувати покладені на нього обов'язки.

Так, відповідно до п. 4, 5 ч. 1 ст. 21 Профільного закону професійними обов'язками адвоката є підвищення свого професійного рівня та виконувати рішення органів адвокатського самоврядування. Отже, оскільки Адвокат своїми діями грубо порушує Правила адвокатської етики та не виконує свої

професійні обов'язки, такий адвокат порушує ч. 1 ст. 11 Профільного закону, а саме присягу адвоката України.

При цьому, згідно з п. 1 ч. 2 ст. 31 Профільного закону накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі порушення присяги адвоката України.

Таким чином, беручи до уваги вищевикладене та те, що Адвокатом порушено присягу адвоката України, це може бути підставою для застосування до нього дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю.

Отже, оскільки Адвокат своїми діями грубо порушує Правила адвокатської етики та не виконує свої професійні обов'язки, такий адвокат порушує ч. 1 ст. 11 Профільного закону, а саме присягу адвоката України.

В зв'язку з викладеним ставиться питання притягнути адвоката Конорева Володимира Олексійовича до дисциплінарної відповідальності за вчинення дисциплінарного проступку - грубого порушення Правил адвокатської етики та присяги адвоката України, застосувавши до останнього відповідне дисциплінарне стягнення.

Адвокат, ознайомившись зі скаргою та доданими документами, надав пояснення щодо обставин, викладених у скарзі, та зазначив, що від моменту отримання права на зайняття адвокатською діяльністю і донині він належно та відповідально дотримується Правил адвокатської етики, як це і передбачено профільним Законом про адвокатуру та адвокатську діяльність, а також відповідними рішеннями органів адвокатського самоврядування. Вважає, що підтвердженням цього факту є відсутність скарг чи зауважень щодо його адвокатської діяльності за останні роки його праці у якості адвоката, як з боку громадян, так і колег, працівників правоохоронних та інших органів, а також суддів. Мови про недостойну чи безвідповідальну поведінку у роботі чи навіть побуті, вчинення правопорушень, щодо нього йти не може. Зауважує, що ніколи не ставив під сумнів чи іншим чином не погоджувався із думками колег, що знайшли своє відображення у відповідних рішеннях та рекомендаціях органів адвокатського самоврядування.

З приводу скарги, а також пред'явлених претензій керівником Вищої школи адвокатури НААУ, вважає за необхідне заявити про повну і остаточну незгоду з подібною позицією та обґрунтуваннями.

Відсутність даних про підвищення професійного рівня у системі офіційного вебсайту Вищої школи адвокатури НААУ жодним чином не свідчить про скоєння адвокатом дисциплінарного проступку. Немає жодних підстав робити також висновки про порушення Присяги чи ігнорування рішень органів адвокатського самоврядування.

У зв'язку з початком у 2019 році епідемії КОВІДу, а більше, потім - російської агресії і збройного безпідставного нападу на нашу державу, виникли нові і нагальні виклики та завдання. І він з поважних причин не брав участі у заходах щодо необхідних навчань. У подальший період дане питання нажалі залишив поза увагою через значно більш важливі і життєво необхідні проблеми. Але забув не про необхідність роботи над підвищенням свого професійного рівня, а виключно в частині дотримання визначених органами адвокатського самоврядування способів та процедур. Ні в якому разі не може бути мови щодо самого безпосереднього розвитку і накопичення та покращення необхідних знань, як того вимагає Закон. Перекоаний, що лише щоденна робота над підвищенням якості знань та професійного рівня є нагальною вимогою для кожного професійного юриста і адвоката зокрема.

Зазначає, що така ситуація склалася виключно через його необачність, пов'язану із тяжкими обставинами у державі і суспільстві, і аж ніяк не навмисно. Врахувавши зміст скарги заходи для виправлення ситуації будуть вжиті негайно.

Приймаючи до уваги, що в матеріалах, доданих до скарги, у профайлі Адвоката в ЄРАУ, відсутні відомості про виконання ним обов'язкових вимог з підвищення кваліфікації у період з 2019 по 2025 роки, пояснення адвоката щодо обставин, які викладені у скарзі, необхідно зробити висновок про наявність в діях адвоката ознак порушення Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» щодо підвищення професійного рівня, порушення Правил адвокатської етики (абз. 3 ст.11, абз. 2 ст. 12, абз. 1 ст.65 Правил адвокатської етики), невиконання або неналежне виконання своїх професійних обов'язків та невиконання рішень органів адвокатського самоврядування.

Зазначені обставини є підставою для винесення рішення про порушення дисциплінарної справи відносно адвоката Особи-1.

На підставі викладеного, відповідно до ст.ст. 33,34,36-39,41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», дисциплінарна палата Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області більшістю голосів (члени палати, які беруть участь у засіданні та приймають участь у голосуванні), -

вирішила:

1. Порушити дисциплінарну справу стосовно адвоката Особа-1 у зв'язку з наявністю в його діях ознак дисциплінарного проступку, розгляд якої призначити на 16-30 годину 04.06.2026 року в приміщенні КДКА Сумської області за адресою: м. Суми, вул. Петропавлівська, 68.
2. Рішення про порушення дисциплінарної справи направити адвокату Особі-1 на електронну адресу, зазначену в профайлі адвоката.
3. Дане рішення про порушення дисциплінарної справи стосовно адвоката Особа-1 направити особі, що ініціювала дисциплінарне провадження - директору ВША НААУ Савві Кузьменку.

Відповідно до ст. 39 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» рішення дисциплінарної палати Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області про відмову в порушенні дисциплінарної справи може бути оскаржено протягом 30 (тридцяти) днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або суду.

Оскарження рішення не зупиняє його дії.

**Голова дисциплінарної палати
КДКА Сумської області**

С.А. Сергеева

**Секретар дисциплінарної палати
КДКА Сумської області**

І.В. Семиволос

Голова КДКА Сумської області

С.Ю. Кондратенко

40000, м. Суми, вул. Петропавлівська, 68
тел: +38 (054) 262-58-25
email: s.kondratenko@vkdka.org, веб-сайт: www.vkdka.org

68 Petropavlivska Street, Sumy, 40000 Ukraine
phone: +38 (054) 262-58-25
email: s.kondratenko@vkdka.org, web-site: www.vkdka.org

РІШЕННЯ №30-дп/26
про порушення дисциплінарної справи

14 травня 2026 року

м. Суми

Дисциплінарна палата кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області у складі: голови палати Сергєєвої С.А., секретаря палати Семиволос І.В., членів палати: Дяченка Ю.В., Прихожай Т.І., Сукач О.С., Фомінова Р.М., за участі голови дисциплінарної палати КДКА Сумської області Кондратенко С.Ю., розглянувши на засіданні дисциплінарної палати відомості, викладені в скарзі Вищої школи адвокатури НААУ про притягнення до дисциплінарної відповідальності адвоката Особа-1(свідцтво про право на заняття адвокатською діяльністю № 39, видане Сумською обласною КДКА від 01.10.1993 року) у зв'язку з порушеннями вимог Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», яка надійшла до КДКА Сумської області 02.03.2026 року, матеріали перевірки та довідку голови дисциплінарної палати КДКА Сумської області Сергєєвої С.А., –

встановила:

Головою дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області Сергєєвою Світланою Анатоліївною проведено перевірку відомостей, викладених в зазначеній скарзі.

За результатами перевірки Сергєєвою Світланою Анатоліївною складено довідку, згідно з якою вона вважає, що в діях адвоката Особа-1 наявні ознаки дисциплінарного проступку.

Результати перевірки повідомлені Сергєєвою Світланою Анатоліївною на засіданні дисциплінарної палати та обговорені членами палати.

В ході розгляду матеріалів перевірки встановлено:

Директор Вищої школи адвокатури НААУ Кузьменко С.Є. звернувся до КДКА Сумської області зі скаргою, в якій ставить питання про притягнення адвоката Особа-1 в подальшому Адвокат) до дисциплінарної відповідальності.

Зі скарги вбачається, що відповідно до відомостей Єдиного реєстру адвокатів України Особа-1 володіє статусом адвоката (свідцтво про право на заняття адвокатською діяльністю № 169, видане Сумською обласною КДКА від 21.12.2001 року) .

Скаржник зазначає, що з офіційного вебсайту Вищої школи адвокатури НААУ вбачається, що Адвокат не здійснював підвищення професійного рівня за 2025 рік. Зазначене підтверджується роздруківкою з офіційного сайту Вищої школи адвокатури НААУ, а також відомостями Єдиного реєстру адвокатів України.

Згідно зі ст. 21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (далі - *Профільний закон*), під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний, серед іншого, дотримуватись Присяги адвоката України та Правил адвокатської етики; підвищувати свій професійний рівень; виконувати рішення органів адвокатського самоврядування.

Відповідно до п. 3 ч. 2 ст. 45 Профільного закону, Національна асоціація адвокатів України забезпечує високий професійний рівень адвокатів України.

13 грудня 2025 року Рада адвокатів України прийняла рішення № 90, яким затвердила у новій редакції «Порядок підвищення професійного рівня адвокатів України» (далі — *Порядок*).

Зазначений порядок опублікований на офіційному вебсайті НААУ.

Відповідно до п. 11 Порядку, Вища школа адвокатури Національної асоціації адвокатів України (далі - *Вища школа адвокатури НААУ*) є адміністратором процесу підвищення професійного рівня адвокатів в Україні, а також готує та передає Національній асоціації адвокатів України інформацію для розміщення її в Єдиному реєстрі адвокатів України про щорічне проходження підвищення професійного рівня адвокатами.

Дія Порядку поширюється на адвокатів, які здійснюють адвокатську діяльність у формах, визначених Профільним законом.

Згідно із п. 2 Порядку, підвищення професійного рівня адвоката є його важливим професійним обов'язком, дотримання якого має забезпечувати безперервне поглиблення, розширення й оновлення адвокатами своїх професійних знань, вмінь та навичок, за бажанням адвоката - здобуття нової спеціалізації або кваліфікації у певній галузі права чи сфері діяльності на основі раніше здобутої освіти і практичного досвіду, та забезпечувати адвокатів достатньою інформацією про зміни у чинному законодавстві, практиці його тлумачення та застосування.

Пункт 4 Порядку встановлює, що організація та реалізація процесу підвищення професійного рівня адвокатів в Україні здійснюється Вищою школою адвокатури НААУ за сприяння рад адвокатів регіонів та сторонніми операторами підвищення професійного рівня адвокатів, що акредитовані згідно з цим Порядком.

Органи адвокатського самоврядування співпрацюють з Вищою школою адвокатури НААУ з питань підвищення професійного рівня адвокатів України, надають їй необхідну інформацію та пропозиції.

Пунктом 15 Порядку передбачено, що усі адвокати та помічники адвокатів, інформація про яких внесена до Єдиного реєстру адвокатів України, зобов'язані постійно підвищувати свій професійний рівень.

Відповідно до п. 16 Порядку, одна залікова година з підвищення професійного рівня адвокатів дорівнює часовому інтервалу від 45 хвилин до 1 (однієї) години навчання, або більше, за рішенням Експертної ради з питань акредитації та сертифікації НААУ.

Згідно із п. 17 Порядку, усі адвокати зобов'язані підвищувати свій професійний рівень на рівні 15 залікових (академічних) годин на рік, з яких адвокат за рік має отримати не менше ніж 2 залікові години за навчання з питань Правил адвокатської етики.

У п. 20 зазначено, що звітним роком з підвищення професійного рівня адвокатів є календарний рік, з 01 січня по 31 грудня кожного року. Вищою школою адвокатури НААУ ведеться електронна база даних обліку залікових годин кожного адвоката.

Пунктом 27 Порядку передбачено, що адвокатам, які виконали вимоги щодо підвищення професійного рівня, Вищою школою адвокатури НААУ видається електронний сертифікат про підвищення професійного рівня з відповідним внесенням Національною асоціацією адвокатів України такої інформації до Єдиного реєстру адвокатів України. Форма сертифікату затверджується Вищою школою адвокатури НААУ.

Проте, з офіційного вебсайту Вищої школи адвокатури НААУ вбачається, що Адвокат не здійснював підвищення професійного рівня за 2025 рік.

Зазначене підтверджується роздруківкою з офіційного сайту Вищої школи адвокатури НААУ, а також відомостями Єдиного реєстру адвокатів України.

Звертається увага, що згідно із ч. 1, 3 ст. 57 Профільного закону, рішення Ради адвокатів України є обов'язковими до виконання всіма адвокатами та набирають чинності з дня їх прийняття.

При цьому відповідно до ст. 65 Правил адвокатської етики, адвокат зобов'язаний виконувати рішення органів адвокатського самоврядування, прийняті в межах їх компетенції в спосіб, передбачений Законом.

Крім того, обов'язок адвоката постійно підвищувати свій професійний рівень та кваліфікацію прямо закріплений і в абз. 3 ст. 11 Правил адвокатської етики.

За таких обставин, факт невиконання адвокатом вимог щодо підвищення професійного рівня є самостійною підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності за порушення абз. 3 ст. 11, ст. 65 Правил адвокатської етики в частині невиконання рішень органів адвокатського

самоврядування щодо обов'язку адвоката постійно підвищувати свій професійний рівень, володіти достатньою інформацією про зміни у чинному законодавстві.

Як передбачено ч. 1 ст. 33 Профільного закону, адвоката може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності в порядку дисциплінарного провадження, з підстав, передбачених цим законом.

Відтак приписами ст. 34 Профільного закону визначено, що підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності є вчинення ним дисциплінарного проступку.

Зокрема, до дисциплінарних проступків адвоката відносять: порушення Правил адвокатської етики (п. 3 ч. 2 ст. 34 Профільного закону); невиконання рішень органів адвокатського самоврядування (п. 6 ч. 2 ст. 34 Профільного закону).

Таким чином, невиконання Адвокатом обов'язку щодо підвищення професійного рівня за 2025 рік свідчить про наявність у його діях дисциплінарного проступку та є підставою для притягнення Адвоката до дисциплінарної відповідальності.

При цьому, згідно з даними обліку Вищої школи адвокатури НААУ, Адвокат не виконав обов'язок щодо підвищення професійного рівня також за 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024 та 2025 роки, що свідчить про наявність у діях адвоката дисциплінарного проступку і за ці роки, та є порушенням вимог підвищення професійного рівня за кожен із зазначених звітних періодів.

Невиконання Адвокатом у зазначені роки вимог щодо підвищення професійного рівня є порушенням професійного обов'язку, передбаченого п. 4, 5 ч. 1 ст. 21, ч. 1 ст. 57 Профільного закону та абз. 3 ст. 11, ст. 65 Правил адвокатської етики та також є дисциплінарним проступком.

Зазначені обставини мають істотне значення для характеристики особи Адвоката у розумінні абз. 2 ст. 41 Профільного закону та підлягають урахуванню як обтяжуючі обставини. Невиконання обов'язку щодо підвищення професійного рівня у 2025 році не має випадкового характеру, а є проявом постійного, умисного та тривалого ігнорування професійних обов'язків адвоката.

Таким чином, факт непідвищення Адвокатом професійного рівня за попередні роки підлягає врахуванню як обтяжуючі обставини при визначенні виду дисциплінарного стягнення за вчинення дисциплінарного проступку, вчиненого за 2025 рік.

Вважає, що описані вище дії адвоката в їх постійності та умисності вчинення підтверджують факт грубого порушення Правил адвокатської етики, а саме абз. 3 ст. 11, абз.1 ст. 65 Правил адвокатської етики.

Щодо обрання виду дисциплінарного стягнення, зазначається, що Згідно із ч. 1 ст. 35 Профільного закону, за вчинення дисциплінарного проступку до адвоката може бути застосовано одне з таких дисциплінарних стягнень: 1) попередження; 2) зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на строк від одного місяця до одного року; 3) для адвокатів України - позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю.

Відповідно до п. 3 ч. 1 ст. 31 Профільного закону, право на заняття адвокатською діяльністю зупиняється у разі накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю.

Статтею 53 Положення про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, затвердженого рішенням Ради адвокатів України від 30 серпня 2014 року №120 (далі - Положення №120) (з подальшими змінами), встановлено, що накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі: 1) повторного протягом року вчинення дисциплінарного проступку; 2) порушення адвокатом вимог щодо несумісності; 3) систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики.

У свою чергу, згідно з п. 3 ч. 2 ст. 31 Профільного закону накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики.

Таким чином, враховуючи обтяжуючі обставини, та те, що дисциплінарним проступком вчиненим адвокатом є грубим порушенням абз. 3 ст. 11, абз. 1 ст. 65 Правил адвокатської етики, до адвоката може бути застосоване дисциплінарне стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю.

Також зазначається, що згідно з ч. 1 ст. 11 Профільного закону присяга адвоката України визначена наступного змісту: *«Я, (ім'я та прізвище), урочисто присягаю у своїй адвокатській діяльності дотримуватися принципів верховенства права, законності, незалежності та*

конфіденційності, *правил адвокатської етики*, чесно і сумлінно забезпечувати право на захист та надавати правничу допомогу відповідно до Конституції України і законів України, з *високою відповідальністю виконувати покладені на мене обов'язки*, бути вірним присязі».

Тобто у Присязі адвокат присягає дотримуватися Правил адвокатської етики, а також виконувати покладені на нього обов'язки.

Так, відповідно до п. 4, 5 ч. 1 ст. 21 Профільного закону професійними обов'язками адвоката є підвищення свого професійного рівня та виконувати рішення органів адвокатського самоврядування. Отже, оскільки Адвокат своїми діями грубо порушує Правила адвокатської етики та не виконує свої професійні обов'язки, такий адвокат порушує ч. 1 ст. 11 Профільного закону, а саме присягу адвоката України.

При цьому, згідно з п. 1 ч. 2 ст. 31 Профільного закону накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі порушення присяги адвоката України.

Таким чином, беручи до уваги вищевикладене та те, що Адвокатом порушено присягу адвоката України, це може бути підставою для застосування до нього дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю.

Адвокат, ознайомившись зі скаргою та доданими документами, надав пояснення щодо обставин, викладених у скарзі, та зазначив, що дійсно не здійснював підвищення професійного рівня за 2025 та за попередні роки. 11.03.2026 зареєструвався на офіційному вебсайті Вищої школи адвокатури НААУ, приймає участь у вебінарах, які проводяться для адвокатів Радою адвокатів Сумської області.

Приймаючи до уваги, що в матеріалах, доданих до скарги, у профайлі Адвоката в ЄРАУ, відсутні відомості про виконання ним обов'язкових вимог з підвищення кваліфікації у період з 2019 по 2025 роки, пояснення адвоката щодо обставин, які викладені у скарзі, необхідно зробити висновок про наявність в діях адвоката Особа-1 ознак порушення Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», щодо підвищення професійного рівня, порушення Правил адвокатської етики (абз. 3 ст.11, абз. 2 ст. 12, абз. 1 ст.65 Правил адвокатської етики), невиконання або неналежне виконання своїх професійних обов'язків та невиконання рішень органів адвокатського самоврядування.

Зазначені обставини є підставою для винесення рішення про порушення дисциплінарної справи відносно адвоката Більченка Олександра Анатолійовича .

На підставі викладеного, відповідно до ст.ст. 33,34,36-39,41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», дисциплінарна палата Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області більшістю голосів (члени палати, які беруть участь у засіданні та приймають участь у голосуванні), -

вирішила:

1. Порушити дисциплінарну справу стосовно адвоката Особи-1 у зв'язку з наявністю в його діях ознак дисциплінарного проступку, розгляд якої призначити на 16-30 годину 04.06.2026 року в приміщенні КДКА Сумської області за адресою: м. Суми, вул. Петропавлівська, 68.
2. Рішення про порушення дисциплінарної справи направити адвокату Особи-1 на електронну адресу, зазначену в профайлі адвоката.
3. Дане рішення про порушення дисциплінарної справи стосовно адвоката Особи-1 направити особі, що ініціювала дисциплінарне провадження - директору ВША НААУ Савві Кузьменку.

Відповідно до ст. 39 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» рішення дисциплінарної палати Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області про відмову в порушенні дисциплінарної справи може бути оскаржено протягом 30 (тридцяти) днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або суду.

Оскарження рішення не зупиняє його дії.

**Голова дисциплінарної палати
КДКА Сумської області**

С.А. Сергеева

**Секретар дисциплінарної палати
КДКА Сумської області**

І.В. Семиволос

Голова КДКА Сумської області

С.Ю. Кондратенко

40000, м. Суми, вул. Петропавлівська, 68
тел: +38 (054) 262-58-25
email: s.kondratenko@vkdka.org, веб-сайт: www.vkdka.org

68 Petropavlivska Street, Sumy, 40000 Ukraine
phone: +38 (054) 262-58-25
email: s.kondratenko@vkdka.org, web-site: www.vkdka.org

**РІШЕННЯ № 31-дп/26
про закриття дисциплінарної справи**

14 травня 2026 року

м. Суми

Дисциплінарна палата кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області у складі: голови палати Сергєєвої С.А., секретаря палати Семиволос І.В., членів палати: Дяченка Ю.В., Прихожай Т.І., Сукач О.С., Фомінова Р.М., за участі голови Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області Кондратенко С.Ю., розглянувши на засіданні дисциплінарної палати дисциплінарну справу, порушену 15.04.2026 р. відносно адвоката Особа-1(обліковується в Раді адвокатів Сумської області; свідоцтво № 000675, видане 04.03.2021 р. радою адвокатів Сумської області; рішення про видачу свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю № 4 від 06.02.2019 р.) за скаргою Особа-2., –

встановила:

Рішенням №22-дп/26 дисциплінарної палати Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області від 15 квітня 2026 року було порушено дисциплінарну справу відносно адвоката Особа-1за скаргою Особа-2.

Дисциплінарна справа стосовно адвоката Особа-1призначена до розгляду на 14.05.2026 року.

Сторони по дисциплінарній справі були належним чином повідомлені про час, дату та місце розгляду дисциплінарної справи.

На розгляд дисциплінарної справи 14.05.2026 року прибула адвокат Особа-1 яка підтримала свої письмові пояснення в повному обсязі.

Скаржниця Особа-2. взяла участь в розгляді дисциплінарної справи в режимі відеоконференції й підтримала викладені в скарзі обставини.

В ході розгляду дисциплінарної справи була опитана свідок з боку адвоката Особа-1– Особа-3

Дисциплінарною палатою встановлено наступне:

17 вересня 2025 року між Особа-2та адвокатом Особа-1був укладений договір про надання правової допомоги у справі, пов'язаній з дорожньо-транспортною пригодою, яка відбулась 16 вересня о 20 год 19 хв. у місті Полтава. Перед цим Особа-2. консультувалася з Особа-3, як вона вважала, помічницею адвоката Особа-1

Як пояснила скаржниця, відповідно до умов договору адвокат Особа-1зобов'язалася здійснювати повний правовий супровід справи, представляти її інтереси, дотримуватись конфіденційності та належним чином інформувати її про хід виконання доручення.

Фактично ж адвокатом були виконані лише окремі дії, а саме, підготовлено запрошення на проведення незалежної оцінки транспортного засобу для винуватця ДТП та страхової компанії, передано готовий висновок незалежного експерта, отримано постанову суду у справі про ДТП (у вигляді фотографій у УіБег.

З пояснень скаржниці, вартість правової допомоги склала 20 000 грн, які були сплачені нею готівкою в повному обсязі, чеків та квитанцій про оплату адвокат їй не надала. Гроші вона сплачувала в кабінеті Особа-1 за присутності адвоката Особа-1та Особа-3, готівку поклала на стіл в кабінеті. Сума гонорару називалася усно і в договорі зазначена не була. Також в договорі не було чітко прописано які саме послуги надаватимуться адвокатом.

Вважає, що такими діями та бездіяльністю адвокат порушила Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Правила адвокатської етики, умови договору про надання правової допомоги, що є підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності.

Адвокат Особа-1 пояснила, що 17 вересня 2025 року між нею та Особа-2 було укладено договір про надання правничої допомоги, а саме надання консультацій у справі щодо дорожньо-транспортної пригоди, учасницею котрої була Особа-2.

Даний договір був безоплатним. Жодних грошових коштів від скаржниці вона не отримувала.

Зазначила, що напередодні звернення до неї за правничою допомогою Особа-2. звернулася за консультацією до юриста Особа-3, ознайомила її з матеріалами справи, а в подальшому додатково, окрім консультацій Особа-3, отримувала консультації у неї.

Пояснила, що з Особа-3 вони працюють в одному приміщенні і підтримують дружні стосунки.

Гроші 20000 грн. отримувала Особа-3, оскільки вона виконувала об'єм робіт по даній справі.

Вона як адвокат отримала готовий висновок незалежного експерта і постанову суду у справі про ДТП, які були потрібні Особа-3 для виконання доручення.

Щодо розголошення інформації нею третій особі, зазначає, що дане твердження спростовується самою скаржницею, оскільки вона самостійно консультивалась у Особа-3 з приводу ДТП та з інших юридичних питань, надаючи їй всю інформацію. З нею остання здебільшого спілкувалась в офісі в особистій розмові, а не по телефону.

Протягом часу, починаючи з 17.09.2025 року, жодного разу Особа-2. не надсилала їй повідомлень у будь який месенджер.

Їй також стало відомо, що скаржниця заблокувала Особа-3 у всіх месенджерах і в телефоні й уникала з нею спілкування.

Вважає, що її дії не містять складу дисциплінарного проступку, просить відмовити у задоволенні скарги Особа-2.

Свідок з боку адвоката Особа-1– Особа-3– на засіданні дисциплінарної палати 14.05.2026 р. пояснила, що за освітою вона юрист, на даний час офіційно не працює, але надає юридичні послуги за довіреністю, надає консультації за рекомендаціями знайомих осіб. Вона не є помічником адвоката Особа-1 і ніколи про це Особа-2. не говорила.

Наступного дня після ДТП, 17.09.2025 р., до неї звернулася Особа-2. за рекомендацією її колишнього клієнта. Оскільки винуватець ДТП вів себе агресивно, мав намір оскаржувати складений проти нього протокол, вона звернулася до адвоката Особа-1 щоб на випадок розгляду справи у суді інтереси Особа-2. представляла Особа-1 як адвокат.

Пояснила, що за свої послуги взяла з Особа-2. 20000 грн., які їй передавалися у присутності адвоката Особа-1. Всі свої доходи, в тому рахунку і 20000 грн., отримані від Особа-2., вона задекларувала в декларації на 2025 р.

Вважає, що вини адвоката Особа-1 у ситуації, що склалася, немає. Обставини, за яких була б потрібна участь адвоката Особа-1 в суді як представника Особа-2., не виникли, то не можна вважати не виконаними адвокатом Особа-1 умов договору про надання правничої допомоги Особа-2.

Відповідно до ст. 34 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності є вчинення ним дисциплінарного проступку, зокрема, порушення присяги адвоката України; порушення правил адвокатської етики; порушення інших обов'язків адвоката, передбачених законом.

Відповідно до ст. 37 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» дисциплінарне провадження складається з таких стадій: 1) проведення перевірки відомостей про дисциплінарний проступок адвоката; 2) порушення дисциплінарної справи; 3) розгляд дисциплінарної справи; 4) прийняття рішення у дисциплінарній справі.

Статтею 41 цього ж Закону визначено, що за результатами розгляду дисциплінарної справи дисциплінарна палата кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури приймає рішення про притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності за вчинення дисциплінарного проступку і застосування до нього дисциплінарного стягнення або про закриття дисциплінарної справи.

Сукупність досліджених матеріалів дисциплінарної справи дає підстави для висновку про наявність у діях адвоката Особа-1 складу дисциплінарного проступку.

Дисциплінарною палатою враховується, що під час розгляду дисциплінарної справи сторони дисциплінарного провадження дійшли згоди й вирішили спірні питання мирним шляхом.

Скаржницею Особа-2. під час засідання дисциплінарної палати 14.05.2026 р. була подана заява про відкликання скарги щодо притягнення адвоката Особа-1 до дисциплінарної відповідальності, яка надіслана на електронну пошту КДКА Сумської області й додається до матеріалів дисциплінарної справи.

Отже, дослідивши матеріали дисциплінарної справи, проаналізувавши встановлені обставини та оцінивши усі докази у справі, враховуючи також те, що скаржницею Особа-2. подана заява про відкликання скарги та закриття дисциплінарної справи відносно адвоката Особа-1 через узгодження спірних питань мирним шляхом, дисциплінарна палата КДКА Сумської області вважає встановленим порушення адвокатом Особа-1 Присяги адвоката України, ст.21,26,27 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», ст.ст.14,26,27,28 Правил адвокатської етики, що у відповідності до ст. 34 ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» є підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності, проте вважає за можливе закрити дисциплінарну справу у зв'язку з поданням Особа-2. заяви про відмову від скарги.

На підставі викладеного, відповідно до ст.ст. 33,34,36-39,41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», дисциплінарна палата Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області одноголосно (члени палати, які беруть участь у засіданні та приймають участь у голосуванні), -

вирішила:

1. Закрити дисциплінарну справу стосовно адвоката Особи-1 у зв'язку з поданням скаржницею Особа-2. заяви про відмову від скарги.
2. Рішення про закриття дисциплінарної справи направити адвокату Особі-1 на електронну пошту, яка зазначена в Єдиному реєстрі адвокатів України.
3. Дане рішення про закриття дисциплінарної справи стосовно адвоката Особи-1 направити особі, яка звернулась із скаргою – Особі-2. .

Відповідно до ч.1 ст. 42 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» рішення дисциплінарної палати Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області може бути оскаржено протягом 30 (тридцяти) днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або суду.

Оскарження рішення не зупиняє його дії.

**Голова дисциплінарної палати
КДКА Сумської області**

С.А. Сергєєва

**Секретар дисциплінарної палати
КДКА Сумської області**

І.В. Семиволос

Голова КДКА Сумської області

С.Ю. Кондратенко

40000, м. Суми, вул. Петропавлівська, 68
тел: +38 (054) 262-58-25
email: s.kondratenko@vkdka.org, веб-сайт: www.vkdka.org

68 Petropavlivska Street, Sumy, 40000 Ukraine
phone: +38 (054) 262-58-25
email: s.kondratenko@vkdka.org, web-site: www.vkdka.org

**РІШЕННЯ № 32-дп/26
про закриття дисциплінарної справи**

14 травня 2026 року

м. Суми

Дисциплінарна палата кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області у складі: голови палати Сергеевої С.А., секретаря палати Семиволос І.В., членів палати: Дяченка Ю.В., Прихожай Т.І., Сукач О.С., Фомінова Р.М., за участі голови Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області Кондратенко С.Ю., розглянувши на засіданні дисциплінарної палати дисциплінарну справу, порушену 15.04.2026 р. відносно адвоката Особа-1(обліковується в Раді адвокатів Сумської області; свідоцтво № 182, видане 28.01.2021 р. радою адвокатів Сумської області; рішення про видачу свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю № 6 від 11.10.2002 р.) за скаргою Шосткинського районного територіального центру комплектування та соціальної підтримки в Сумській області., –

встановила:

Рішенням №23-дп/26 дисциплінарної палати Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області від 15 квітня 2026 року було порушено дисциплінарну справу відносно адвоката Особи-1 за скаргою Шосткинського районного територіального центру комплектування та соціальної підтримки в Сумській області.

Дисциплінарна справа стосовно адвоката Особа-1призначена до розгляду на 14.05.2026 року.

Сторони по дисциплінарній справі були належним чином повідомлені про час, дату та місце розгляду дисциплінарної справи.

Скаржник на розгляд дисциплінарної справи 14.05.2026 року не прибув, про причини неявки на засідання дисциплінарної палати КДКА Сумської області не повідомив.

Адвокат Особа-1. взяв участь в розгляді дисциплінарної справи в режимі відеоконференції й підтримав доводи, викладені в поясненнях на скаргу.

У відповідності до частини 2 статті 40 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» неявка адвоката чи особи, яка ініціювала питання дисциплінарної відповідальності адвоката, на засідання дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури без поважних причин за умови наявності доказів завчасного повідомлення зазначених осіб про місце, день і час засідання не перешкоджає розгляду дисциплінарної справи. У разі повторної неявки зазначених осіб на засідання палати розгляд справи здійснюється за їх відсутності незалежно від причин неявки.

Дисциплінарна палата Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області вважає за можливе розглянути дисциплінарну справу за наявними в ній матеріалами.

Дисциплінарною палатою встановлено наступне:

23.12.2025р. до КДКА Сумської області надійшла скарга Шосткинського районного територіального центру комплектування та соціальної підтримки в Сумській області щодо притягнення адвоката Особи-1 до дисциплінарної відповідальності за вчинення дисциплінарного проступку.

Скаржник зазначає, що 10.12.2025 р. інспектором відділу реагування патрульної поліції Шосткинського РУП ГУНП в Сумській області Товстухою М.О., відносно Особи-2., відповідно до ст. 261 КУпАП було складено протокол про адміністративне затримання № 019728 та

доставлено останнього до Шосткинського РТЦК та СП Сумської області для складання протоколу про адміністративне правопорушення за порушення правил військового обліку.

Адвокат Особа-1., на підставі доручення №005-180002864 Східного міжрегіонального центру з надання БВПД, прибув до приміщення Шосткинського РТЦК та СП Сумської області за адресою: Сумська обл., м. Шостка, вул. Січнева, 6, для надання безоплатної вторинної правничої допомоги (здійснення захисту особи, до якої застосовано адміністративне затримання, здійснення представництва інтересів особи, яку затримано з метою ідентифікації та забезпечення примусового видворення/ складання документів процесуального характеру) протягом дії цього доручення.

На підтвердження своїх повноважень як захисника Особа-2 адвокатом Особа-1 посадовій особі Шосткинського РТЦК та СП, окрім доручення Східного міжрегіонального центру з надання БВПД було надано договір про надання правничої допомоги №б/н, який був укладений 10.12.2025 р. між сторонами Особа-2(за договором замовник) та адвокатом Особа-1(за договором виконавець).

Виходячи з цього скаргник вважає, що адвокатом Особа-1 було вчинено дисциплінарний проступок через порушення правил адвокатської етики з тих підстав, що адвокату, який здійснював (здійснює) захист клієнта за дорученням органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги, забороняється укладати договір на надання професійної правничої (правової) допомоги цьому ж клієнту у цьому провадженні, а також з цих самих чи пов'язаних з ними обставинах, по яких адвоката було залучено для надання безоплатної правової допомоги.

Відповідно до ст. 8 Правил адвокатської етики адвокат, який надає безоплатну вторинну правову допомогу на підставі доручення органу (установи) з надання безоплатної вторинної правової допомоги зобов'язаний виходити з переваги інтересів особи, якій йому доручено надавати безоплатну правову допомогу, перед своїми власними інтересами та не спонукати її до укладення Договору про надання професійної правничої (правової) допомоги з ним особисто або з адвокатським бюро, адвокатським об'єднанням чи іншим суб'єктом або адвокатом.

Крім зазначеного, звертається увага, що договір, укладений між адвокатом Особа-1 та Особою-2 від 10.12.2025 р., не відповідає вимогам закону, зокрема, він суперечить ст.14 правил адвокатської етики, оскільки в договорі про надання правничої допомоги сторонами є адвокат (адвокатське бюро, адвокатське об'єднання) та клієнт, а в наданому договорі адвокатом Особою-1, сторонами чомусь зазначено замовника і виконавця.

Вважає, що дисциплінарний проступок адвоката полягає в тому, що адвокат Особа-1., якого 10.12.2025 р. було залучено надавати безоплатну вторинну правову допомогу Особі-2 за дорученням Східного міжрегіонального центру з надання БВПД М005-180002864, під час спілкування з останнім в порушення ст. 8 Правил адвокатської етики, в приміщенні Шосткинського РТЦК та СП Сумської області спонукав та схилив його до укладення з ним як адвокатом договору про надання правничої допомоги, достовірно знаючи, що паралельно надає правову допомогу за дорученням центру з БВПД.

В зв'язку з викладеним просить притягнути до дисциплінарної відповідальності адвоката Особу-1 із наступним зупиненням права на заняття адвокатською діяльністю на строк від одного місяця до одного року.

Адвокат Особа-1 пояснив, що дорученням для надання безоплатної вторинної правничої допомоги особи, до якої застосовано адміністративне затримання від 10.12.2025 року №018-0002864, його було призначено для надання правничої допомоги Особі-2, якого було затримано працівниками поліції Шосткинського РУП та доставлено в Шосткинський РТЦК та СП вул. Січнева, 6, м. Шостка, де було складено протокол АПЗ18 № 019728 про адміністративне затримання за ст. 210 КУпАП лейтенантом поліції Товстухою М.О.

Підставою затримання та доставлення до Шосткинського РТЦК та СП працівники поліції вважали повідомлення з РТЦК від 04.03.2025 року, що з боку Особа-2 порушено військовий облік, за що передбачена адміністративна відповідальність за ст. 210 КУпАП.

Вважає, що відповідно до вимог діючого КУпАП працівники поліції не мали затримувати та доставляти Особа-2 в приміщення Шосткинського РТЦК та СП, так як на час затримання вже спливили строки притягнення його до адміністративної відповідальності і на підставі ст. 38 КУпАП він не підлягав адміністративній відповідальності. Тому його затримання і складання на нього

протоколу затримання та доставляння до Шосткинського РТЦК та СП не відповідає вимогам діючого КУпАП.

10.12.2025 року начальником групи військового обліку сержантів запасу Шосткинського районного центру комплектування та соціальної підтримки майором Зівачо С.Г. відносно Особи-2, 17.04.1994 р.н., з грубими порушеннями конституційних прав Особа-2 складено протокол № 3561.

Порушуючи право Особа-2 на захист, йому з боку Зівачо С.Г. було заборонено користуватися послугами адвоката, в протокол адвокат як учасник в справі внесений не був, в зв'язку з заборотою з боку Зівачо С.Г., ним прямо було заявлено, що протокол він буде складати без участі адвоката. Не зважаючи на те, що Особа-2 було заявлено бажання мати адвоката при складанні на нього адміністративного протоколу за ст. 210 КУпАП, і те що між ним та адвокатом був укладений договір про надання йому допомоги при складанні на нього адміністративного протоколу за ст. 210 КУпАП.

Зазначає, що участь в захисті інтересів особи, яку затримують, адміністративне затримання, і безпосереднє складання адміністративного протоколу за ст. 210 КУпАП відрізняються одне від одного тим, що протокол про адміністративне затримання складається працівниками поліції, але посадові особи РТЦК та СП зовсім не мають такого права. І навпаки посадові особи РТЦК та СП мають право складати протоколи за ст. 210 КУпАП, але працівники поліції не мають таких повноважень.

Таким чином, складання протоколу про адміністративне затримання і складання протоколу за ст. 210 КУпАП є двома взаємовиключними діями.

Тобто за наданим йому дорученням Центром безоплатної вторинної правової допомоги він мав лише право надання допомоги при складанні протоколу про адміністративне затримання і на цьому його повноваження як адвоката закінчені.

Проте, він за бажанням Особа-2 уклав договір на його захист при складанні адміністративного протоколу за ст. 210 КУпАП.

Тому посилення майора Зівачи С.Г. на те, що ним порушені вимоги ст. 41 Правил адвокатської етики безпідставні. Він не спонукав особу на укладання договору, договір укладався за взаємною згодою сторін.

15.12.2025 року протокол був розглянутий ТВО начальника Шосткинського РТЦК та СП майором Авріним В.В. Постановою №3561 від 15.12.2025 року справу стосовно Особи-2 закрито.

Перевіривши факти, викладені у скарзі Шосткинського РТЦК та СП, та ознайомившись з письмовими поясненнями адвоката Особи-1, поясненнями адвоката Особа-1 на засіданні дисциплінарної палати 14.05.2026 р., вивчивши наявні матеріали дисциплінарної справи, дисциплінарна палата дійшла висновку, що скарга задоволенню не підлягає виходячи з наступного.

Відповідно до ст. 34 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності є вчинення ним дисциплінарного проступку, зокрема, порушення присяги адвоката України; порушення правил адвокатської етики; порушення інших обов'язків адвоката, передбачених законом.

Відповідно до ст. 37 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» дисциплінарне провадження складається з таких стадій: 1) проведення перевірки відомостей про дисциплінарний проступок адвоката; 2) порушення дисциплінарної справи; 3) розгляд дисциплінарної справи; 4) прийняття рішення у дисциплінарній справі.

Статтею 41 цього ж Закону визначено, що за результатами розгляду дисциплінарної справи дисциплінарна палата кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури приймає рішення про притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності за вчинення дисциплінарного проступку і застосування до нього дисциплінарного стягнення або про закриття дисциплінарної справи.

З огляду на викладене, порушення дисциплінарної справи не є безумовною підставою для прийняття рішення про притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності, оскільки на цій стадії лише формулюється висновок про наявність ознак дисциплінарного проступку, який не встановлює ні винуватість адвоката у вчиненні дисциплінарного проступку, ні має наслідком притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності. Висновки ж про наявність або відсутність

в діях адвоката дисциплінарного проступку, як підстав для притягнення його до дисциплінарної відповідальності, підлягають формуванню за результатами розгляду дисциплінарної справи, тобто на стадії, що є наступною після першої стадії дисциплінарного провадження.

Сукупність досліджених матеріалів дисциплінарної справи дає підстави для висновку про відсутність у діях адвоката Особа-1 складу дисциплінарного проступку.

Скаржником не доведено вчинення адвокатом Особа-1 протиправних дій, за які він міг би бути притягнутий до дисциплінарної відповідальності.

Вважаємо недоведеним, що адвокатом Особа-1 було вчинено дисциплінарний проступок через порушення правил адвокатської етики з тих підстав, що адвокату, який здійснював (здійснює) захист клієнта за дорученням органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги, забороняється укладати договір на надання професійної правничої (правової) допомоги цьому ж клієнту у цьому провадженні, а також з цих самих чи пов'язаних з ними обставинах, по яких адвоката було залучено для надання безоплатної правової допомоги.

Дорученням Східного міжрегіонального центру з надання БВПД від 10.12.2025 року №005-180002864 адвокат Особа-1, уповноважений надати допомогу при складанні протоколу про адміністративне затримання Особа-2, і на цьому його повноваження як адвоката припинилися. Зазначений протокол про адміністративне затримання складається працівниками поліції, а затримана особа Особа-2 мала бути доставлена для складання протоколу до Шосткинського РУП ГУНП. Працівники ТЦК та СП не мають права складати такі протоколи.

Протоколи за ст. 210 КУпАП складають посадові особи територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки. Органи поліції не мають права складати такі протоколи.

В договорі б/н від 10.12.2025 р. про надання правничої допомоги Особі-2 повноваження адвоката Особа-1 виходять за межі повноважень, встановлених дорученням Східного міжрегіонального центру з надання БВПД від 10.12.2025 року №005-180002864. Договір укладений на участь адвоката при складанні адміністративного протоколу за ст. 210 КУпАП та інші дії, в тому числі при його розгляді.

Також дисциплінарною палатою не встановлено факту спонукання з боку адвоката Особа-1 до укладання з клієнтом Особою-2 договору від 10.12.2025 року б/н про надання правничої допомоги при складанні адміністративного протоколу за ст. 210 КУпАП. Договір був укладений на настійне прохання Особа-2 і за його бажанням.

Згідно зі ст. 271 КУпАП, особа, щодо якої складають протокол, має право користуватися правовою допомогою, тому заборона участі адвоката Особа-1 при складанні адміністративного протоколу за ст. 210 КУпАП є порушенням конституційних прав Особа-2.

Звертаємо увагу, що ТЦК та СП не наділені повноваженнями давати оцінку відповідності вимогам закону укладених договорів про надання правничої допомоги. Форма договору адвоката з клієнтом обирається ним на власний розсуд. Тому є некоректним твердження скаржника, що договір про надання правничої допомоги від 10.12.2025 р., укладений між адвокатом Особа-1 та Особою-2, суперечить ст.14 Правил адвокатської етики, оскільки в наданому адвокатом договорі зазначені сторони договору «Замовник» і «Виконавець», а не «Клієнт» та «Адвокат».

Отже, дослідивши матеріали дисциплінарної справи, проаналізувавши встановлені обставини та оцінивши усі докази у справі, з дотриманням презумпції невинуватості адвоката, дисциплінарна палата кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області прийшла до висновку про відсутність підстав для притягнення адвоката Особи-2 до дисциплінарної відповідальності, у зв'язку з чим вважає за потрібне дисциплінарну справу закрити.

На підставі викладеного, відповідно до ст.ст. 33,34,36-39,41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», дисциплінарна палата Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області одноголосно (члени палати, які беруть участь у засіданні та приймають участь у голосуванні), -

вирішила:

1. Закрити дисциплінарну справу стосовно адвоката Особи-1 у зв'язку з відсутністю підстав для притягнення до дисциплінарної відповідальності.
2. Рішення про закриття дисциплінарної справи направити адвокату Особі-1 на електронну пошту, яка зазначена в Єдиному реєстрі адвокатів України.
3. Дане рішення про закриття дисциплінарної справи стосовно адвоката Особи-1 направити на електронну адресу особі, яка звернулась із скаргою – Шосткинському РТЦК та СП Сумської області.

Відповідно до ч.1 ст. 42 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» рішення дисциплінарної палати Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області може бути оскаржено протягом 30 (тридцяти) днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або суду.

Оскарження рішення не зупиняє його дії.

**Голова дисциплінарної палати
КДКА Сумської області**

С.А. Сергєєва

**Секретар дисциплінарної палати
КДКА Сумської області**

І.В. Семиволос

Голова КДКА Сумської області

С.Ю. Кондратенко